



GEN Z

2020-1-ES01-KA226-SCH-096241

FACT-CHECKING, LATERAL READING & SOCIAL MEDIA COUNTER NARRATIVES OER



Az Európai Unió
Erasmus+ programjának
társfinanszírozásával



GenZ
Remote Learning System to boost Information Literacy
and Digital Content Creation at School
2020-1-ES01-KA226-SCH-096241

CC BY-NC 4.0



Az Európai Unió
Erasmus+ programjának
társfinanszírozásával

Összefoglaló

01

Hogyan olvassunk
egy új korszakban

4

02

Az oldalirányú laterális olvasás
Rövid útmutató középiskolai
tanárok számára

16

03

Digital books creator

54

04

The local pilots reports

59

05

Annex

91

Counter-narratives Videos



GenZ Erasmus+
youtube.com



Az Európai Unió
Erasmus+ programjának
társfinanszírozásával

HOGYAN OLVASSUNK EGY ÚJ KORSZAKBAN



A digitális forradalom kezdetétől kezdve mélyen megváltozott az a mód, ahogyan az emberek megtapasztalják a világot: napjainkban az emberi tapasztalat az internet elterjedésének köszönhetően új kihívás elé néz. A világháló mindenütt jelen van, és támogatja az ember mindennapi életét; bármilyen helyzetben vagyunk is, az internet mindig mellettünk van: sorban állás közben vagy buszon ülve is szörfözhetünk a neten, értesítést kapunk a közösségi platformokról vagy az azonnali üzenetküldő alkalmazásokból. Mobileszközeinknek köszönhetően az életünkben egy onlife-élményt élünk: az okostelefon lehetővé teszi, hogy mindig kapcsolatban maradjunk a világhálóval. Bár ez a páratlan webes elérhetőség segít bennünket a mindennapokban, figyelembe kell vennünk az érem másik oldalát is: a folyamatos kapcsolódás azt jelenti, hogy túlterheljük az érzékelésünket, az érzéseinket és az agyunkat.

Hogyan olvassunk egy új korszakban: rövid útmutató az oldalirányú olvasáshoz



A szakértők ezt az állapotot "információ-túltengésnek és érzelmi túlterhelésnek" nevezik: a web és az okostelefonjaink több ezer tartalmat tesznek online elérhetővé minden egyes pillanatban mindenki számára, aki rendelkezik internetkapcsolattal, így az igazi veszteség ma már az időhiány. Így természetesen a felhasználóknak nincs elég idejük arra, hogy minden online fellelhető tartalmat megfelelően elolvassanak és megértsenek: ez az oka annak, hogy olyan sokat beszélnek az álhírek jelenségéről. Az online információkeresés nem jelenti azt, hogy minőségi információt találunk. Ezért csatlakoztak az internet, az információ és az emberi viselkedés kapcsolatáról szóló közös gondolkodáshoz az olyan kifejezések, mint a poszt-igazság, az információs rendellenesség és - a Covid-19 világjárvány után - az infodémia.

Ezért az online-élményt két fő módon lehet leírni:

- Passzívan: amikor figyelmünket a közösségi alkalmazások (Whatsapp, Telegram, ...) és platformok (Instagram, Facebook, TikTok, ...) értesítései és üzenetei kötik le;
- Aktívan: amikor a figyelmünknek egy keresőmotoron vagy egy webhelyen végzett kutatás és/vagy a közösségi médiában található hírek és tartalmak görgetése után kell értékelnie az online tartalmakat;

Hogyan olvassunk egy új korszakban: rövid útmutató az oldalirányú olvasáshoz

Fontos hangsúlyozni, hogy mindkét út mindig jelen van a mindennapi online-élményben, és ezért minden felhasználó rengeteg online tartalommal kerül kapcsolatba nap mint nap - ez azonban nem jelenti azt, hogy minden tartalom, amivel találkozunk, releváns (vagy megbízható) az igényeink és kutatásaink szempontjából.

Az igazi kihívásnak tehát manapság az tűnik, hogy miként lehet a hatalmas mennyiségű online tartalom között a jó információkat átfésülni, és hogyan lehet a figyelmünket/időnket megfelelően megőrizni és beosztani, miközben online vagyunk. Ehhez meg kell értenünk, hogy az online olvasás mélyen különbözik a hagyományos (offline) olvasási szokásoktól.



Az olvasás két fajtája

Túl gyakran feltételezzük, hogy az olvasás aktusa mindig azonos önmagával, függetlenül attól, hogy mikor és hol történik. Ha azonban végiggondoljuk, egy nyomtatott könyv olvasása nem ugyanaz, mint egy online cikk olvasása, egy csak szavakból álló szöveg olvasása nem ugyanaz, mint egy szavakból és képekből álló szöveg olvasása, és így tovább, és így tovább.

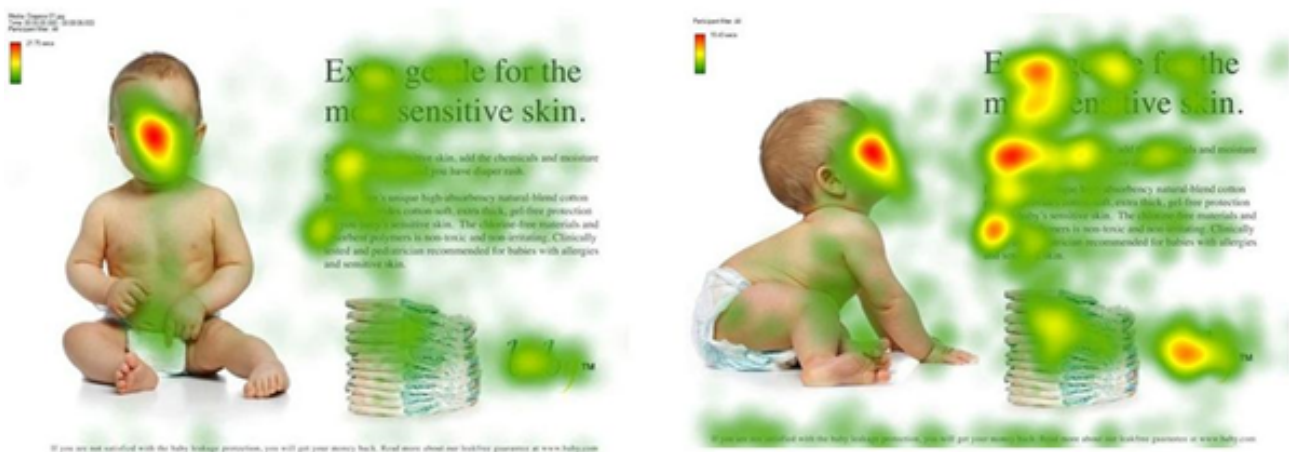


Fig.1: A képen a szemkövetés eredménye látható egy ábrából és szövegből álló oldalon. A szemkövetés a tekintet pontjának mérése: a világosabb és forróbb területek azok, amelyeket az olvasók először látnak, és amelyekkel interakcióba lépnek, míg a zöldek azok, amelyek szinte a háttérben maradnak. Figyelje meg, hogyan változik az olvasó tekintete (és figyelve) a kép (csecsemő) testtartása és tekintete szerint.

Az olvasás két fajtája

Ha valóban el akarjuk érni, hogy hogyan olvassunk (és lapozzunk) megfelelően az online tartalmak ezrei között, tudnunk kell, hogy mi a különbség az egyik és a másik típusú előadás között.

- Egy nyomtatott dokumentum olvasása

Amikor könyvet, újságot vagy nyomtatott dokumentumot olvasunk, az olvasók jól meghatározott szemmozgással közelítenek a szöveghez. Az olvasás alapvetően egy összefüggő mozgás balról jobbra, minden egyes szónál megállással (fixáció) és kis ugrásokkal (szakkádok) az egyik szó és a másik között.

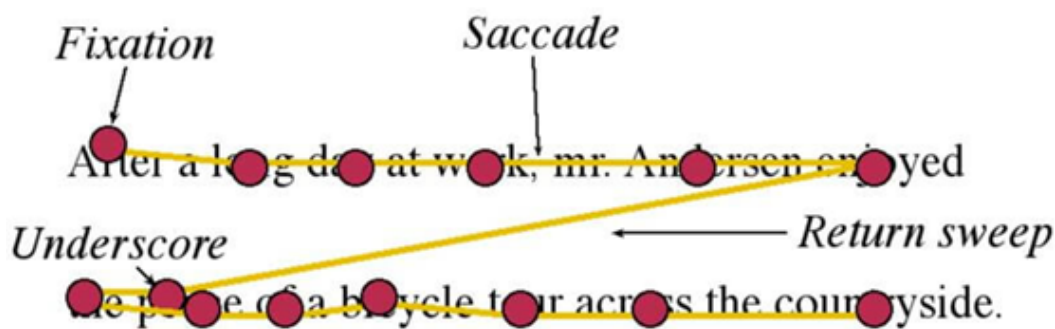


Fig.2: Az olvasás folyamata nyomtatott szöveg esetén

Az olvasás két fajtája

A fixációk és szakkádok sorrendje egyértelműen azt mutatja, hogy az olvasók e mozgás során feldolgozzák a szöveget, és nagyjából értelmezik az olvasott szöveget. A folyamatot leegyszerűsíti, hogy nincsenek más elemek (például felugró ablakok, címsorok, képek, ...), amelyek felhősítik az olvasók figyelmét.

- Online oldalak olvasása

Teljesen más a helyzet, amikor a felhasználók egy online oldalhoz közelítenek. A szemünk mozgása már nem lineáris és összefüggő, hanem a szemünk az egész oldalon végigmegy, F-mintás elrendezést tervezve.



Fig.3: Példák a webs olvasásra, az F-minta

Az olvasás két fajtája

Az online felhasználók a következőképpen vizsgálják a weboldalakat:

1. Az oldal tetején keresztül a címlapok olvasása;
2. Az oldal bal oldalán lefelé;
3. Újra végig az oldalon, hogy elolvassa az egyéb elemeket (vastagított szöveg, beágyazott linkek, aláhúzott szavak, ...);

Az olvasók két különböző magatartást tanúsítanak: amikor egy nyomtatott dokumentumhoz közelítenek, akkor olvasnak, míg az online tartalmakat beolvassák. A szkennelés más szemmozgást és más feldolgozási fokot jelent: a szakkádok hosszabbak és bármelyik irányba mehetnek, mivel a figyelmet a címsorok, képek, felugró és egyéb elemek vonzzák. Minden egyes megállásnál csak néhány szót dolgoznak fel: úgy tűnik, a pásztázás célja, hogy érdekes belépési pontokat találjanak, olyan pontokat, ahol az olvasási folyamat megkezdődhet. Más szóval, amikor online vagyunk, nem szavakat olvasunk, hanem a tartalmat pásztázzuk, különböző elemekre figyelve.

Egy másik nagy különbség az offline és az online olvasás között az egyes oldalakon eltöltött idő. Amikor az olvasók online vannak, gyakran kapkodó, szorongó hozzáállást tanúsítanak: átfutják a szöveget (vagy az oldalt) anélkül, hogy mélyrehatóan megértenék, folyamatosan elfoglaltak az érintőképernyők görgetésével, elárasztva az információk, értesítések, felugró ablakok és üzenetek áradatával.

Ennek eredményeként fennáll a veszélye annak, hogy kimaradnak a kulcsszavak és mondatok, amelyek értelmet adtak a szöveg egészének, valamint más szükséges jellemzők, amelyek biztosítják a tartalom/forrás hitelességét és megbízhatóságát.

Stratégiák és viselkedések



Egy ilyen forgatókönyvben manapság úgy tűnik, hogy az elsődleges szempont az, hogy a világhálón található hatalmas mennyiségű tartalomból hogyan lehet a legkönnyebben és leggyorsabban kiválasztani (vagy átfésülni) a jó információkat. Ahogy T.S. Eliot mondta, "figyelemelterelésről figyelemelterelésre" terelődik a figyelmünk, amikor a neten szörfölünk. Hogyan tudja a felhasználó a jó és megbízható információ iránti igényt és az online "szorongó állapotát" ötvözve kezelni a figyelmét?

A leghatékonyabb stratégia az, ha a felhasználó kifejleszt néhány alapvető készséget, amelyek hasznosak a "tudatos részvételhez", amikor online van.

Stratégiák és viselkedések

- A CRAAP-teszt

Az online tartalmak értékelésének egyik megközelítése a Kaliforniai Állami Egyetem könyvtárosokból álló csoportja által kidolgozott értékelési módszer, az úgynevezett CRAAP-teszt. A CRAAP-teszt egyfajta teszt egy tartalom/forrás megbízhatóságának ellenőrzésére. A CRAAP a következő rövidítésekéből áll:

➤ Pénznem, az információ időszerűségét illetően: amikor a felhasználó egy tartalommal szembesül, fel kell tennie ezeket az egyszerű kérdéseket:

1. Mikor tették közzé vagy postázták az információt?
2. Az információt felülvizsgálták vagy frissítették?
3. Aktuális vagy elavult az információ a témája szempontjából?

➤ Relevancia: az információ fontossága a felhasználó igényei szempontjából. Itt a kérdések a következők:

1. Az információ kapcsolódik-e a témához, vagy válaszol-e a kérdésre?
2. Ki a célközönség?
3. Megfelelő szinten van az információ?



Stratégiák és viselkedések

➤ Hatóság, az információ forrását illetően:

1. Ki a szerző/kiadó/forrás/szponzor?
2. Megadják-e a szerző megbízólevelét vagy szervezeti hovatartozását?
3. Megadják a szerző megbízólevelét vagy szervezeti kötődését?
4. Milyen képesítéssel rendelkezik a szerző a témáról való íráshoz?
5. Vannak-e elérhetőségi adatok, például kiadó vagy e-mail cím?

➤ Pontosság, ami a tartalom megbízhatóságát, igazságtartalmát és helyességét illeti:

6. Honnan származik az információ?
7. Az információ bizonyítékokkal alátámasztott?
8. Az információt felülvizsgálták vagy referálták?
9. A nyelvezet vagy a hangnem elfogultnak és érzelemmentesnek tűnik?
10. Vannak-e helyesírási, nyelvtani vagy egyéb tipográfiai hibák?

➤ Cél: az információ létezésének oka:

1. Mi az információ célja?
2. Az információ tény? vélemény? propaganda?
3. Objektívnek és pártatlannak tűnik-e a nézőpont?
4. Vannak-e politikai, ideológiai, kulturális, vallási, intézményi vagy személyes elfogultságok?

A CRAAP-teszt által feltett kérdések kétségtelenül segíthetnek a felhasználónak az interneten fellelhető tartalmak értékelésében. Egyébként a CRAAP-teszt alkalmazása minden egyes tartalomra, amelyet a felhasználó találhat, hatalmas időbefektetésnek tűnik, bár a CRAAP-teszt hatékony értékelési módszer.

Stratégiák és viselkedések

- A SIFT-módszer

Az online tartalmak (és források) értékelésének másik megközelítése a Mike Caulfield által kifejlesztett módszer: a SIFT-módszer. Ez a stratégia erősen kapcsolódik az olvasás másfajta módjához: figyelembe veszi az online felhasználóknak azt a tendenciáját, hogy szkennelnek - és nem olvasnak.

A stratégia célja a tartalom értékelése még azelőtt, hogy a felhasználó elkezdené olvasni azt. Ez a megközelítés alapvetően négy lépésből áll:

1. A megállítása.
2. A forrás vizsgálata
3. Találjon jobb lefedettséget
4. Nyomozza vissza az állításokat, idézeteket és a médiát az eredeti kontextusig.

Ezeket a lépéseket három jó gyakorlatban is össze lehet foglalni, amikor egy online tartalommal szembesülünk:

1. Álljunk meg: ne hagyjuk, hogy az érzelmek elragadjanak bennünket.
2. Gondolkozz: légy gyanakvó, ne hagyd magad befolyásolni, fejleszd és használd a kritikus gondolkodást;
3. Nézzen körül: használja ki az internetes forrásokat;



Stratégiák és viselkedések

Mindezek a lépések/gyakorlatok választ adnak a legfontosabb kérdésre, amikor egy online tartalommal szembesülünk: "Ki áll az információ mögött?". Ez a megközelítés erősen kapcsolódik az oldalirányú olvasási stratégiához is.

Az online tartalom pontos olvasása helyett az oldalirányú olvasási stratégia a forrás hitelességének értékelését jelenti, más forrásokkal való összehasonlítással.

A laterális olvasási stratégia és a vertikális olvasási megközelítés közötti különbségeket jól szemlélteti ez a két kép:

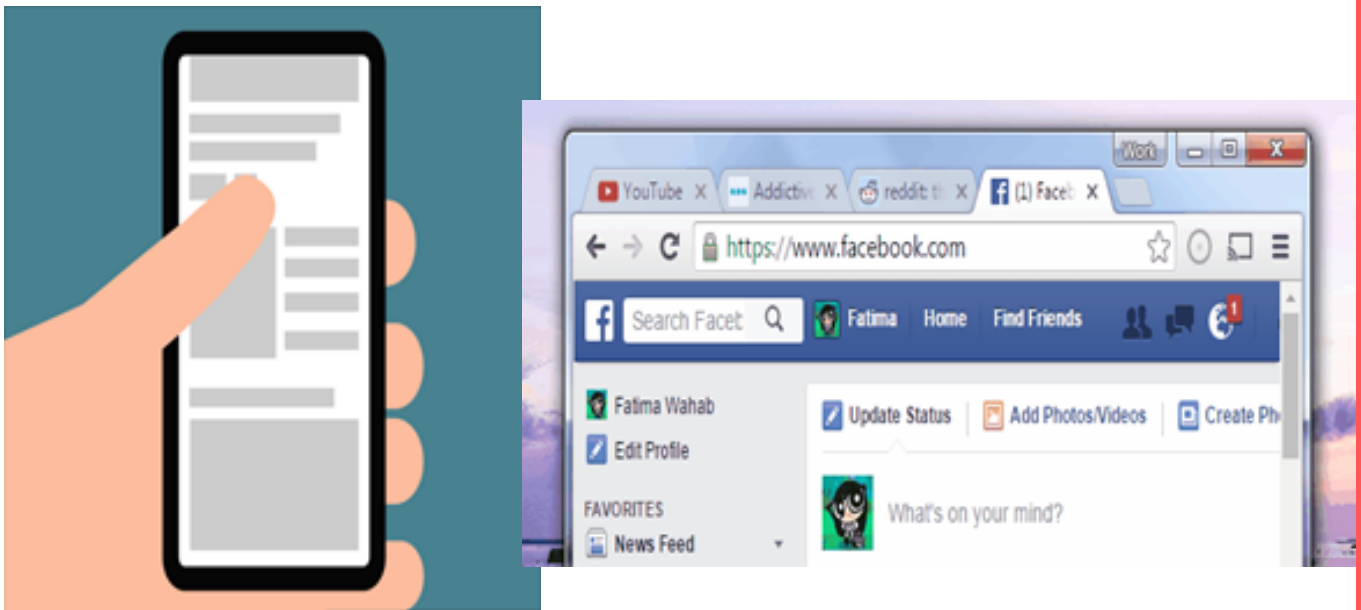


Fig.4: A lefelé pörgetés nagyon hasonló a nyomtatott szöveg olvasásához. Amikor új oldalakat nyitunk és "körülnézünk" az pedig a laterális olvasáshoz áll közel.

A megválaszolandó fő kérdések tehát (az oldalirányú olvasási stratégiát követve) a következők:

1. A forrás: Ki a szerző? Ki a szervezet/helyszín?
2. Bizonyíték: Vannak-e a tartalomban/oldalon külső linkek /diagramok/ lábjegyzetek?
3. A forrásról: Mit mond a "web" a szervezetről és állításairól?

Ezeknek az egyszerű kérdéseknek a megválaszolása az olvasás megkezdése előtt időt és figyelmet takarít meg, és felhívja a felhasználók figyelmét arra, hogy megértsék, milyen tartalommal állnak szemben.

AZ OLDALIRÁNYÚ LATERÁLIS OLVASÁS

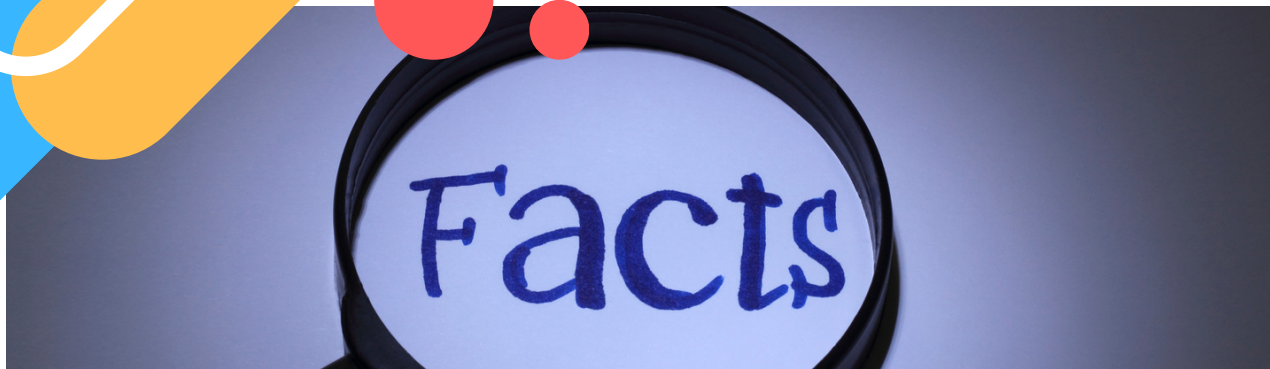
Egy félreinformált világ



- A világ, amelyben élünk: mi a dezinformáció?

A modul egy áttekintést nyújt arra vonatkozóan, hogy az emberek és a vállalatok hogyan kezelik az információkat.

Az első szempont, amit figyelembe kell vennünk, az az, hogy a digitális fejlődésnek köszönhetően ma az emberek olyan könnyen rá tudnak csatlakozni az Internetre, hogy életünket nevezhetjük akár onlife élménynek is: minden pillanatban hozzá vagyunk kapcsolódva a világhálózathoz, emaileket kapunk, whatsapp üzeneteket, értesítéseket a közösségi oldalakról, stb.



Ez a fajta elérhetőség kihatással van az emberek fogyasztási, keresési szokásaira és arra, hogyan jutnak el hozzájuk a hírek: kétséget kizáróan a hírek soha nem voltak ilyen módon elérhetőek, mint most, egyszerűen csak rákattintunk egy linkre vagy a mobilunk képernyőjét lapozzuk.

Az információszerzés módja manapság gyökeresen megváltozott: a digitális korszak előtt az embereknek céltudatosan, tevőlegesen kellett hozzájutniuk a tájékoztatáshoz, úgy, hogy megvettek egy napilapot, bekapcsolták a Tv-híradót vagy meghallgatták a rádióban a krónikát; manapság a felhasználók akkor is információs tartalmakhoz jutnak, ha nem is akarják, egyszerűen a közösségi oldalaik böngészésével.

A hozzáértők túlinformáltságról beszélnek: az utóbbi tíz évben több információt hozunk létre, mint az egész emberiség történetében a digitális korszakot megelőzően; ennek következtében ma több milliárd gigabytenyi adat áll rendelkezésre és magától értetődően, több információról van szó, mint amit az agy be tudna fogadni.

Ezért, minél több információt kapunk, annál kevésbé szelektálunk. Ezért van az, hogy a felhasználók előnyben részesítik a szenzációs, botrányos híreket és nem törődnek ezek hitelességével.



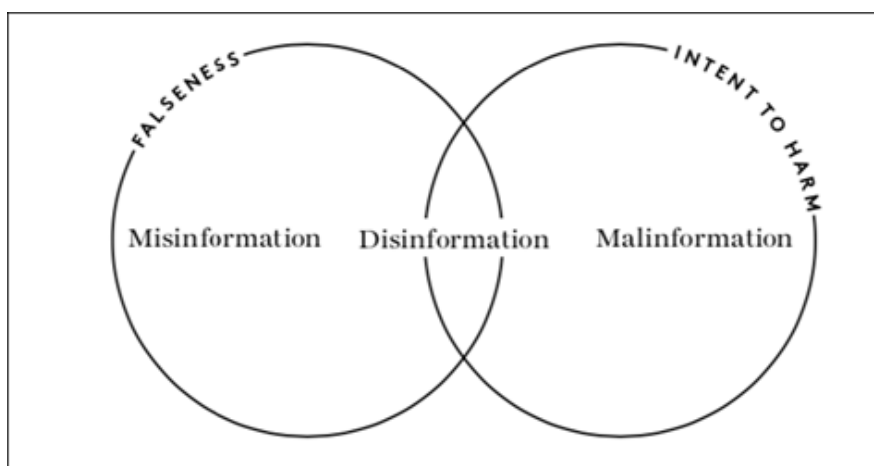


Miért fontos felhívni az emberke és a tanulók figyelmét arra, hogy fenntartással kezeljék az online világot? Egyszerűen azért, mert, amikor online vagyunk, akkor szinte csak magunk vagyunk. Habár a Web tele van lehetőséggel és több milliárdnyi gigabyt információ áll rendelkezésre, a felhasználók csak korlátozott számú appokat, csatornákat, közösségi média felületeket és weboldaltakat használnak. Ez a fajta magatartás két dolog következménye:

- az embereknek az a hajlama, hogy olyan támogatási rendszereket keressenek és azokat elfogadják, amelyek már kipróbáltak és elfogadottak, úgynevezett megerősítési torzításokról van szó és ez érvényes az információ szerzésre is;
- az embereknek az a tendenciája, hogy azonos érdeklődésű és meggyőződésű csoporthoz tartozzanak, úgy a valós világban, mint a virtuális közegben: olyan, mintha az emberek egy visszhang-szobában lennének: ez a közeg előzetes hiedelmeket és sztereotípiákat erősít meg.



Ez után a gyors kitekintés után bemutatjuk azt az információs káoszt, amellyel manapság szembesülnünk kell. A szakértők megállapítják, hogy az információs ökoszisztémánk szennyezettsége a különféle félretájékoztatások miatt veszélyessé vált: ezért a „fake news” = „álhír” kifejezés nem alkalmas arra, hogy kifejezze az online félretájékoztatást. A „fake news” meghatározás nem fedí az összes manipulációs lehetőséget, amelyekkel a felhasználók találkozhatnak. A legtöbb manipulált tartalom egyáltalán nem hamis hír: leggyakrabban a legártatlanabb hírek is félrevezetően át vannak alakítva, szándékos károkozás, megtévesztés céljából. A szakemberek ezt „információs zűrzavar”-nak hívják, amelyet három félrevezető terület alkot: disinformation (félretájékoztatás-dezinformáció), misinformation (félrevezető tájékoztatás, de nem ártó szándékkal jött létre – misinformation) és malinformation (ártó szándékkal létrehozott tartalmak – malinformáció).





A három kategória a szerző céljának megfelelően a következőképpen határozható meg: egyrészt vannak olyan félrevezető tartalmak, amelyeknek nem célja a károkozás (álhír/megosztott dezinformáció), ám ezek a tartalmak is félrevezethetik az olvasót; másrészt találkozhatunk elferdített tényekkel, amelyek célja a megtévesztés, károkozás (szándékos károkozás miatt kitalált tartalmak) és a harmadik kategória a kitalált tartalom, amely hamis információkon alapul, ennek is a megtévesztés és a károkozás a célja.

A dezinformáció célja a médiafogyasztók félrevezetése, megkárosítása. Ennek három fő mozgatórugója van:

1.pénzszerzés

2.a pénzszerzés érdekében zavart kelteni vagy okozni

3.politikai befolyásra szert tenni

A misinformáció– az álhír jóhiszemű megosztása nem károkozás céljából valósul meg. A felhasználók úgy osztják meg ezeket az álhíreket vagy elferdített híreket, hogy nem tudnak róla, hogy ezek nem valós hírek. A lényeg a szándékban van: a tartalmak megoszlának attól függetlenül, hogy valósak-e vagy sem; ezért lehetséges, hogy egy szatíra, egy paródia valós hírként való megosztása félrevezető lehet.

A malinformáció (károkozás végett kitalált tartalmak) valós hírekre támaszkodó téves hír, amelyet ártó szándékkal hoztak létre. A dezinformáció részben vagy egészben privát tartalmak megjelenítése, amelyekben egyes részletek ki vannak emelve, míg más tartalmak viszont ki vannak hagyva.

A következő részben az információzavar további részleteire fókuszálunk, magyarázatokkal és példákkal szolgálunk a félreinformálás területének összetettségére.

EGYÉB FORRÁSOK:

THE ONLIFE MANIFESTO, L. FLORIDI

[HTTPS://LINK.SPRINGER.COM/BOOK/10.1007%2F978-3-319-04093-6](https://link.springer.com/book/10.1007%2F978-3-319-04093-6)

ABOUT CONFIRMATION BIAS

[HTTPS://JOURNALS.SAGEPUB.COM/DOI/10.1037/1089-2680.2.2.175](https://journals.sagepub.com/doi/10.1037/1089-2680.2.2.175)

BIASES MAKE PEOPLE VULNERABLE TO MISINFORMATION SPREAD BY SOCIAL MEDIA - SCIENTIFIC AMERICAN

LESSON: CONFIRMATION AND OTHER BIASES | FACING HISTORY ABOUT ONLINE BEHAVIOUR

[HTTPS://JOURNALS.PLOS.ORG/PLOSONE/ARTICLE?ID=10.1371/JOURNAL.PONE.0181821](https://journals.plos.org/plosone/article?id=10.1371/journal.pone.0181821)

MISINFORMATION, DISINFORMATION, MALINFORMATION

[HTTPS://FIRSTDRAFTNEWS.ORG/ARTICLES/FAKE-NEWS-COMPLICATED/](https://firstdraftnews.org/articles/FAKE-NEWS-COMPLICATED/)

[HTTPS://FIRSTDRAFTNEWS.ORG/ARTICLES/INFORMATION-DISORDER-THE-TECHNIQUES-WE-SAW-IN-2016-HAVEEVOLVED/](https://firstdraftnews.org/articles/information-disorder-the-techniques-we-saw-in-2016-have-evolved/)

[HTTPS://WWW.COE.INT/EN/WEB/FREEDOM-EXPRESSION/INFORMATION-DISORDER](https://www.coe.int/en/web/freedom-expression/information-disorder)

1. A manipuláció típusai

Koncentráljunk azokra a manipulációs lehetőségekre, amelyek az előbbieken említett három területhez tartoznak: álhír jóhiszemű megosztása (misinformation), félretájékoztatás-dezinformáció (disinformation), károkozás végett kitalált tartalmak (malinformation).

A tájékoztató először az álhírek és a dezinformációk legáltalánosabb típusait mutatja be: fontos figyelembe venni, hogy a következőkben felsorolt tartalmak nagy része beleesik a károkozás végett kitalált tartalmak halmazába is. Ezért lehetséges, hogy az Interneten megjelenő manipulált tartalmak, mint pl. a paródia, álhírek, olcsó hírek, félrevezető hírek, álinformációk, gyártott tartalmak tartozhatnak több kategóriába.



A táblázat a manipuláció különböző típusait mutatja be, ezzel segítve a tanárt és a tanulót az információs rendellenességek, az információs zűrzavar világában.

1. A manipuláció típusai



- **A szennyezett információs ökisisztéma megértése**

A manipuláció széles skálán mozog, fokmérő a szerzői szándék: egyrésztől léteznek szatírák, paródiák, amelyek esetén nagyon alacsony az a szándék, hogy a befogadót becsapja, ugyanakkor vannak kitalált tartalmak, amelyek célja a félrevezetés és károkozás.

Szatíra vagy paródia

A satíra a dezinformáció legártalmatlanabb formája, kétség kívül ezt nem a rossz szándék vezérli, de megtéveszthet egyes olvasókat. A megtévesztés a tartalmak természetéből adódik: a paródia (vagy a satíra) elsődleges jellemzője a gúnyolódás, a tiszteletlenség, az arcátlanság. „Természetéből” adódóan, még, ha nem is nyíltan, de megosztóak, gyűlölködőek lehetnek.

Tény: a felhasználók, akik egy satirikus oldalon vagy csoportban találkoznak ilyen tartalmakkal, elismerik azt satírának. A probléma akkor adódik, amikor megosztásra kerül ez a tartalom: nincs megjelölve, hogy satíráról vagy paródiáról van szó, és, ha a tartalom eredeti szöveggörnyezete nélkül jelenik meg, a felhasználók félreérthetnék, és nem lennének tudatában annak, hogy valójában egy őszinte és ártalmatlan befogadói szórakoztatás volt a cél.

1. A manipuláció típusai



2014 júliusában Jay Branscomb internetes humorista azzal vádolta meg Steven Spielberg-et, hogy lemészárolt egy Triceratopszt. (<https://www.latimes.com/entertainment/gossip/la-et-mg-steven-spielberg-dinosaur-picture-20140710-story.html>)

1. A manipuláció típusai

- **Hamis kapcsolat**

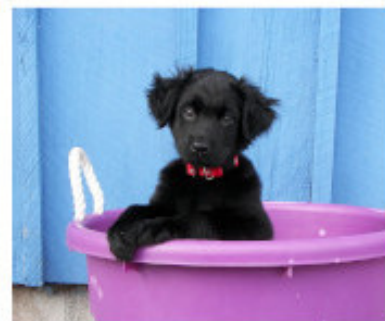
Hamis kapcsolatról beszélünk, amikor a címek, (vagy képek) a tartalomtól eltérő üzeneteket tartalmaznak. A legtöbb esetben a hamis kapcsolat célja a kattintásvadászat. A kattintásvadászat egy olyan stratégia, amely szenzációt keltő vagy félrevezető címekkel hívja fel magára a figyelmet: a felhasználókért folyó harcban a legmegbízhatóbb médiák is használnak sokkoló kifejezéseket annak érdekében, hogy felhívják az adott hírre, webes cikkekre a figyelmet. Ez a fő oka annak, hogy a hamis kapcsolatok is a manipuláció egyik formáját jelentik, már csak azért is, hiszen gondoljunk arra, hogy a felhasználók többsége nem olvassa el a teljes cikket, megelégszik a főcím elolvasásával.



Leading Doctor Reveals the No. 1 Worst Carb You Are Eating
Mediconews



The \$\$\$ Moneymaking Secret that Banks Don't Want You To Know
Bankfacts



These 12 Impossible Pet Rescue Stories Will Melt Your Heart!
Cute pups Inc

1. A manipuláció típusai

- **Félrevezető tartalom**

Ez a kategória a webes tartalmak széles skáláját lefedi. Alapvetően a félrevezető tartalommal, az információ manipulálásával új keretbe helyeznek egy-egy problémát és/vagy személyt. Például félrevezetően elrejtí az igazságot és/vagy az észrevételeket tényként közli. Félrevezető tartalom sok lehet: címek, cikkek, de képek, fotók, vizuális megjelenítések. A probléma mértéke attól függ, hogy egy milyen arányban változtatják meg a kereteket: a félrevezető tartalom nem feltétlenül érvényes a teljes cikkekre, vagy képre.

Például: Népeség: Facebookon egy polgármester hivatalos oldaláról levett illusztráció



1. A manipuláció típusai

- Hamis kontextus

A hamis kontextus arra utal, hogy egy-egy tény az eredettől eltérő kontextusba helyeznek, teljesen új értelmet adva a valós alapnak.

Klasszikus példája a hamis kontextusnak, amikor egy főcím vagy egy cím (akár egy mém) nem tükrözi a valós tényt. Ez a fajta manipuláció alkalmas arra, hogy becsapják, megkárosítsák a felhasználót és gyakran hamis kontextust használnak a partizánakciók megvalósítására.



1. A manipuláció típusai

- Csaló tartalom

A csaló tartalom lényege, hogy a dezinformáció terjesztői valódi híroldalakra szinte megtévesztően hasonló oldalakat indítanak el: álhírek, amelyek kihasználják a valódi híroldalak népszerűségét. Az utóbbi időben egyre több a csaló tartalom, olyan oldalakat is felhasználnak, mint a BBC, Le Soir, stb.



1. A manipuláció típusai

- **Manipulált tartalom**

A manipulált tartalom leggyakrabban fényképekre vagy videókra vonatkozik: itt a valódi tartalom egy aspektusát megváltoztatják vagy kiforgatják.

Félrevezető tartalom vagy manipulált tartalom létrehozásához nem kell szükségszerűen magas technológia: a gyorsított és/vagy lelassított videó, csakúgy, mint egy valódi kép (vagy részlet) kivágása és beillesztése egy másikba elég lehet a felhasználók megtévesztéséhez.



[Link](#)

1. A manipuláció típusai

- **Kitalált tartalom**

A kitalált tartalom a manipuláció legmagasabb formája: 100%-ig hamis információkon alapszik és célja az olvasók félrevezetése, szándékos károkozás. Ez a típusú média teljes mértékben hamis, lehet kitalált cím, egy mesterségesen létrehozott kép, vagy egy videó , amely 100%-ban valótlan.



[Link](#)

1. A manipuláció típusai

- Deepfake

A kitalált tartalom kapcsán érdemes kitekintést tenni, hogy mi hozható létre mesterséges intelligenciával. A szakértők ezt a jelenséget Deepfake-nek hívják. A deepfake egy mesterséges intelligenciával létrehozott olyan mozgóképes tartalom, amelyben a tartalom eredeti szereplőjének képmását és/vagy hangját egy tőle idegen személy képmásával és/vagy hangjával helyettesítik, valamely kívánt hatás érdekében. Újabban a deepfake tartalmak egyre kifinomultabbak és kidolgozottabbak: ha nincsen jelölés, amely a deepfakeet létrehozó eszközre utalna, akkor a felhasználók nagyon könnyen valóságosnak gondolják a kitalált tartalmat.



[Link](#)

2. Hogyan működik a dezinformáció?

2.1. A modul azt kéri a tanároktól, hogy

- Érzékenyítse a diákokat az álhírek felismerésében
- Tanítsák meg a diákokat, hogy tudatos magatartást tanúsítsanak a hírekkel és egyéb információkkal szemben
- Mutassák meg a különbséget az ellenőrizhető és nem ellenőrizhető kijelentések között.

2.2. A modul azt kéri a tanulóktól, hogy

- Legyenek tudatában annak, hogy a dezinformáció könnyebben terjed, mint a valós hír, illetve, hogy az érzelmeknek központi szerepük van ebben.
- Amikor egy hír erős érzelmeket vált ki, érdemes egy pillanatra megállni és kételkedni, mielőtt megosztanánk.
- Értsék meg a tények és a vélemények közti különbséget és legyenek képesek beazonosítani, hogy melyek ellenőrizhetőek.

2.3 Tanulási eredmények

- Megérteni, hogy miért terjednek ilyen gyorsan az álhírek és reflektálni a közösségi oldalakkal szembeni hozzáállásunkra.
- Képesnek lenni arra, hogy beazonosítsuk, lehet-e vagy sem egy tartalom igazolható.



2. Hogyan működik a dezinformáció?



- **2.4. A munkamenet összefoglalása**

A dezinformáció jobban és gyorsabban terjed, mint a valós hír. Az átlagember azt feltételezi, hogy erről a robotok tehetnek, – a közösségi médiában létrehozott és programozott fiókok, amelyek automatikus és ismétlődő feladatokat végeznek, például bizonyos posztok retweetelését, lájkolását vagy megosztását. Abban van igazság, hogy fondorlatos módon ezek arra lettek felhasználva, hogy minél gyorsabban terjesszék a dezinformációkat és maximalizálják a befolyásoló képességüket, azonban a gyors elterjedés oka maguknak az embereknek a viselkedése. Megosztjuk és terjesztjük az álhíreket, alighogy megkapjuk azokat. Ennyire egyszerű.

Természetesen ez nem azt jelenti, hogy jobban szeretjük a hazugságokat. Viselkedésünket az magyarázza, hogy a dezinformáció oly módon van megfogalmazva, hogy könnyen ráálljon az agyunk, erős érzelmeket váltva ki belőlünk, mint például meglepődés, ellenszenv, harag vagy indulat. Ezek miatt az érzelmek miatt impulzívabbakká válunk és könnyebben osztjuk meg ezeket a híreket, – tehát többször – mint a valóságos információkat.

Másrészről a megerősítési torzítás, amelyről már volt szó az első részben, is fontos szerepet kap. Egy olyan információ esetén, amely egybeesik saját véleményünkkel és meggyőződésünkkel, könnyen előfordulhat, hogy nem értékeljük, nem győződünk meg hitelességéről. Sokkal egyszerűbb elhinni azt és gyorsan megosztani.

2. Hogyan működik a dezinformáció?

Ezt szem előtt tartva már könnyen megtanulhatod a leckét. Minden egyes alkalommal, amikor egy cikk, vagy információ olvasása közben erős érzelmek törnek rád, legyenek azok bármilyen természetűek, próbálj megállni. Tartsd vissza azt a csillapíthatatlan vágyat, hogy megoszd, gondold át, hogy mit olvastál és ellenőrizd le.

Első, kulcsfontosságú lépés a hír megfékezése. Ideális esetben még a hír elolvasása előtt el kellene döntenie, hogy megbízható-e a hírforrás. Abban az esetben, ha a tanuló elolvassa a hírt, mindenképpen el kellene gondolkoznia azon, hogy megossza-e, főleg akkor, ha a tartalom erős érzéseket vált ki belőle.

Abban az esetben, ha megálltunk, számítanunk kell arra, hogy nem minden esetben tudjuk leellenőrizni a tartalmat. Az ellenőrzéshez a tények mögött meghúzódó valóságot kell felkutatnunk, de az igazság feltárásához adatokra van szükségünk, amelyekkel igazoljuk, vagy cáfoljuk a hírt. Röviden arról van szó, hogy meg kell tanulnunk mely híreket tudunk leellenőrizni és melyeket nem. Meg kell tanulnunk különbséget tenni a tények és a vélemények között (melyik adatban bízunk meg).

Nem tudunk mást tenni, mint a témával kapcsolatos kijelentésekkel dolgozni, ami azt jelenti, hogy a tényekre kell összpontosítanunk. A véleményeket nem tudjuk felülvizsgálni.

Be kell látnunk, hogy amikor beszélgetünk vagy egy szöveget írunk, akkor nem csupán tényeket közlünk és véleményeket mondunk el. Általánosságban elmondható, hogy mindennapi életünkben vegyítjük a kettőt. Ezért tehát bármilyen szöveget vagy felszólalást vizsgálunk, fontos elkülönítenünk a tényeket a véleményektől és arra a tartalomra koncentrálni, amelyet képesek vagyunk felülvizsgálni.

2. Hogyan működik a dezinformáció?

- 2.5. Példák és munkamenet

Érdemes az órát érzékenyítéssel kezdeni, bemutatni 5 vagy 6 főcímet vagy online tartalmat (úgy, mint üzenet, Instagramm történet, WhatsApp bejegyzés), néhányuk valós, másikuk hamis. Mindazonáltal, a cél itt nem az, hogy megtudják állapítani a tartalmak hitelességét, hanem az, hogy a tanárok rávezessék a tanulókat arra, hogy tudatában legyenek érzéseiknek és el tudják dönteni, hogy megosztanák-e a hírt. Amikor véget ért a példák bemutatása és lezárult a vita, a tanár elmondhatja, hogy melyik hír volt valóságos és melyik nem.

Az óra második felében a tanár a tények és vélemények témakörre kapcsolódva bemutat két mondatot (egy tényt és egy véleményt) és arról kérdez, hogy a kettő közül melyiknek van valóságalapja. Ezután meghatározza a tények és vélemények közötti különbséget és elmagyarázza, hogy általában megnyilvánulásainkban ez a két elemet ötvözzük. Végül közöl egy hosszú mondatot, amely tartalmaz tényeket is és véleményeket is. A tanár szakaszokban olvassa fel a mondatot és rákérdez, hogy vajon az adott mondatrésznek van-e valóságalapja.



2. Hogyan működik a dezinformáció?

Ezt követően a tanár ismét bemutat néhány címet, üzenetet, Instagramm történetet vagy WhatsApp bejegyzést (az előzőektől eltérőeket) és megkérdezi, hogy tényekről vagy véleményekről van-e szó. Ha tényekről van szó, akkor a kérdés, hogy milyen módon tudnák azt felülvizsgálni. Először tesszük fel ezt a kérdést és ez bevezeti a tanulókat a kritikus gondolkodásra.

Az óra utolsó részében egy játékos lezárást javasolunk: a tanulóknak három mondatot kell írniuk (tetszőleges sorrendben):

- Egy tényt saját magukról
- Egy félrevezető vagy hamis tájékoztatást saját magukról
- Egy véleményt

Miután a tanulók elkészültek kis csoportokba rendeződnek (4-6 fő/csoport) és mindenki hangosan felolvassa a saját mondatait, míg a többiek próbálják kitalálni, hogy melyik a valós, melyik a hamis állítás és melyik a vélemény.



3. Tény – Felülvizsgálat:

„ Ki áll az információk mögött? „

3.1. A modul céljai tanári szempontból:

- Kidomborítani a különbséget a vertikális és horizontális olvasási megközelítések között
- Rendelkezésre bocsátani egy elsődleges irányelvet azzal kapcsolatban, hogy a tanulók miképpen vizsgálhatnak meg egy online szöveget és a tartalom mely aspektusait kell figyelembe venniük a az online tartalom megítéléséhez

3.2. A modul céljai tanulói szempontból:

- Kihangsúlyozni a valóságtartalom ellenőrzését, hogy megállapítható legyen az online tartalom megbízhatósága;
- A résztvevők rendelkezésére bocsátani az elsődleges eszköztárat az online tartalmak kicsomagolásához;
- Képességeket kifejleszteni, amelyekkel meg tudnak cáfolni manipulatív tartalmakat és szövegeket;
- Egészséges kételkedésre tanítani a résztvevőket az online információkkal szemben és elsajáttítani, hogyan tudják megállapítani egy cikk, egy post, egy fotó, egy videó, egy hanganyag, egy infográfia vagy egy statisztika igaz voltát.

3.3. Tanulási kimenet:

- Megkülönböztetni a valóságot a fikciótól: hogyan kell kezelni az online felületeket, milyen jellemzőkkel kell (nem kell) bírniuk a hiteles forrásoknak;
- Megérteni mi alapján vannak a tartalmak kiválasztva, ki állítja elő ezeket, milyen eszközöket alkalmaznak annak érdekében, hogy a látszólag egy autentikus valóságképet mutassanak, milyen módon használják a nyelvezetet, mit emelnek ki, milyen részletek vannak elhallgatva, ki mit mond, mennyire jelentős és/vagy megbízható az adott személy/weboldal, milyen hatással volt/van/lesz az adott hír;

3. Tény – Felülvizsgálat:

„ Ki áll az információk mögött? „

I
A tényellenőrzés egy olyan folyamat, amely pontosan és pártatlanul vizsgálja az információkat, azzal a célkitűzéssel, hogy eloszlassa a közönség félreértéseit és bővítse az ismeretanyagot a fontos és/vagy népszerű kérdések tekintetében. A tényellenőrzés a politikai kijelentéseket veszi górcső alá, de az Internetes kacsákat, a városi legendákat, a közösségi oldalak mémjeit is vizsgálja.

A tényellenőrzés működik: ezt bizonyítja Ethan Porter és Thomas J.Wood kutatása is, akik rámutattak, hogy az emberek, akik találkoztak tényellenőrzéssel, nagyobb eséllyel fejezték ki ténymeggyőződéseket, mint azok, akik nem találkoztak ilyennel. Ezen kívül az eredmények nyomán a „Backfire effect”² is más megítélés alá esik: ahogy előzőleg a kutatók azt tartották, hogy az emberek, amikor cáfolatokat kapnak, akkor ezt nem veszik figyelembe, hanem egyszerűen elutasítják és nem törekednek a precizitásra. Porter és Wood eredményei szerint a tényellenőrzés nem teszi kevésbé precízzé az embereket, segít az állampolgárok informáltságának növelésén, ám a politikai elfogultság nagyban befolyásolhatja a cáfolatok eredményességét. A cáfolatok nem törlik el a meggyőződéseket és részrehajlást, ám csökkentik a téves információk arányát.

A kutatás egy másik eredménye az, hogy bizonyították, hogy a tényellenőrzés célravezető folyamat³. Alapvető fontosságú, hogy a tényellenőrzésnek előbb kell megvalósulnia, minthogy a hír elterjedjen: ez az oka annak, hogy az online információs zűrzavar egyik legfontosabb problémája a forráshitelességben érhető utol.

[1]<https://www.cambridge.org/core/elements/abs/false-alarm/OA941DA922E709B1405D4640058E3442>

[2] <https://daily.jstor.org/the-backfire-effect/>

[3] <https://fivethirtyeight.com/features/why-twitters-fact-check-of-trump-might-not-be-enough-to-combat-misinformation/>

3. Tény – Felülvizsgálat:

„ Ki áll az információk mögött? „

A legfőbb kérdés az, hogy a felhasználók hogyan kezelik az online információkat: az esetek többségében az olvasók a lehető legegyszerűbb módon közelítik meg a webes tartalmakat, azaz vertikálisan olvassák. Ez azt jelenti, hogy úgy kezelik a tartalmakat, mintha egy újságban kinyomtatott szöveget olvasnának és az igazi hátulütője ennek a magatartásnak: csak azt a tartalmat képesek értelmezni, amit annak létrehozója célzottan bemutatni kíván.

A vertikális olvasás esetén gyakran nem lehet megkülönböztetni az igaz információkat a hamisaktól. Ellenben a laterális olvasási technika lehetővé teszi a felhasználók részére, hogy többet tudjanak meg az információról és annak szerzőjéről és így választ kaphassanak a legfontosabb kérdésre: „ Ki áll a hír mögött?”

A modul egy első megközelítést kínál az online tartalmak értékeléséhez, amely egy „ közelített rátekintéssel” (mondjuk úgy, hogy egy inkább vertikális olvasási megközelítéssel) indul és egy szélesebb látószögű szemlélet felé halad, amely figyelembe veszi a forrás egészét, és azt, hogy a szerző hogyan szervezte/írta meg a tartalmat.



3. Tény – Felülvizsgálat:

„ Ki áll az információk mögött? „

A vertikális olvasástól az oldalirányú olvasásig

Mielőtt belemennénk az oldalirányú olvasási stratégiákba és technikákba, van néhány lépés, amelyet követni kell bármilyen online tartalom olvasásakor, amit a fenti 4 kérdés is példáz.

Ezeknek az egyszerű kérdéseknek a megválaszolása jó kezdet ahhoz, hogy oldalirányú olvasóvá váljunk:

1. Mi a tartalom célja? A témának megfelelőnek tűnik-e a nyelvezet?
2. Az információ alá van-e támasztva bizonyítékokkal?
3. Mely szervezet/szerző az, aki a tartalmat létrehozta?
4. <https://daily.jstor.org/the-backfire-effect/>
5. <https://fivethirtyeight.com/features/why-twitters-fact-check-of-trump-might-not-be-enough-to-combat-misinformation/>

3. Mikor tették közzé az információt?

Az első lépés az ellenőrzőlistás megközelítésre vonatkozik: a felhasználók által kezelt tartalom pontos elemzése egy első értelmezési keretet adhat az olvasók tájékozódásához. A felhasználóknak figyelembe kell venniük:

- az elbeszélői stílust: a kijelentések tények vagy vélemények? Objektívnek és pártatlannak tűnik-e a nézőpont? A nyelvezet vagy a hangnem elfogultnak és érzelemmentesnek tűnik-e?
- Vannak-e tipográfiai (vagy grafikai) hibák?
- Mi az információ célja: tájékoztatni? tanítani? eladni? szórakoztatni? meggyőzni?

„ Ki áll az információk mögött? „

● bizonyítékok: lábjegyzetek, külső hivatkozások, ellenőrizhető idézetek;

● Ki a szerző/forrás, aki a tartalmat létrehozta?

● Megadják-e a szerző referenciáit vagy szervezeti hovatartozását?

● Vannak-e elérhetőségi adatok: "Rólunk" oldal, a székhely címe vagy e-mail címe?

● Megbízhatónak tűnik-e az URL cím?

Az utolsó lépés azt veszi figyelembe, hogy a tartalmat mikor tették közzé:

● Mikor posztolták vagy tették közzé az információt? (Ellenőrizze, hogy a linkek – ha vannak – működnek-e vagy sem: ha a linkek nem működnek, a tartalom valószínűleg túl régi)

● Az információt felülvizsgálták vagy frissítették?

● Az információ aktuális vagy elavult-e a témája szempontjából? (Ismét ellenőrizze a linkeket)

Ezek az egyszerű lépések csak bevezetésként szolgálnak a laterális olvasási megközelítéshez: a felhasználóknak az ellenőrzőlistás megközelítéstől egy olyan nézet felé kell elmozdulniuk, amely figyelembe veszi azokat az elemeket, amelyeknek jelen kell/ vagy éppen nem kell jelen lenniük egy megbízható tartalomban/forrásban.



Az Európai Unió
Erasmus+ programjának
társfinanszírozásával

4. A források értékelése

4.1. A modul céljai a tanárok számára

- A források sokféleségének és lehetséges motivációinak átgondolása.
- Az oldalirányú/ laterális olvasás bevezetése a digitális korszakban.
- A mindennapi életükben használt közös eszközök hasznosak az információk tényellenőrzéséhez.

4.2. A modul céljai a tanulók számára

- A források típusai és a mögöttük álló személyek.
- Mit kell tenniük, ha egy információ birtokába jutnak? Oldalirányú olvasás: Érzelmek kontrollálása – Ki áll az információ mögött? – Kereszthivatkozás más médiumokkal – Miért megbízható ez a forrás?

4.3. Tanulási eredmények

- Legyenek képesek alapvető oldalirányú olvasási folyamatot végezni, amikor egy információt kapnak.
- Legyenek képesek megbízni a médiában, amikor egy forrásra keresztutalást tesznek.

4. A források értékelése



• 4.4 Összefoglaló

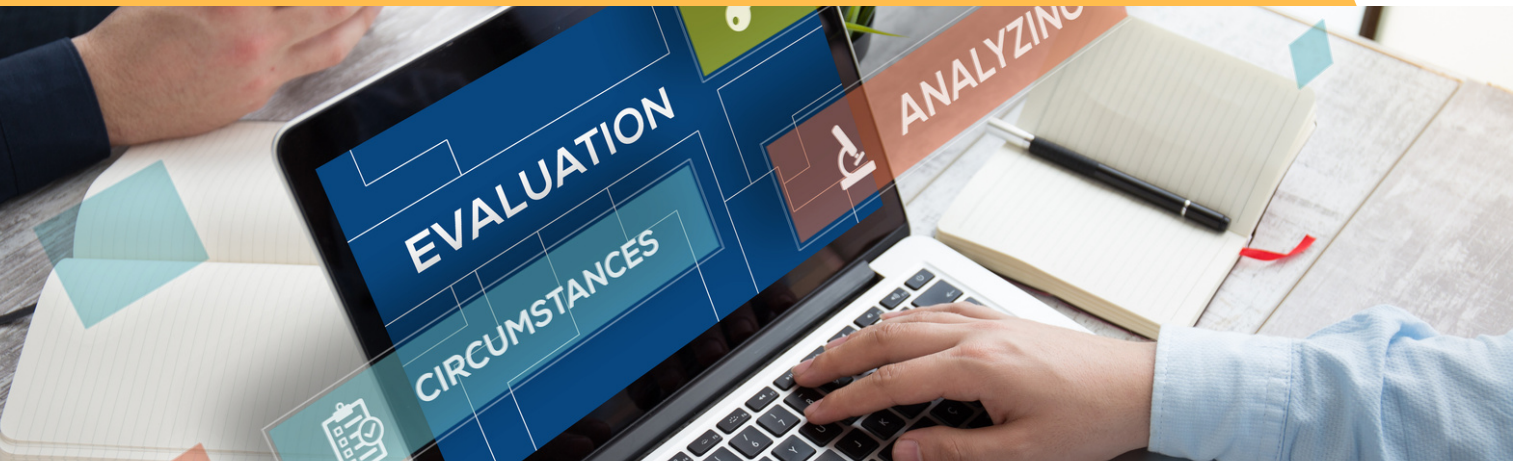
2018-ban a Stanford Egyetem megfigyelte, hogy a diákok "gyakran esnek áldozatul a weboldalak könnyen manipulálható tartalmainak, mivel a tényellenőrzés közbeni technikájuk a függőleges olvasás volt. Ezzel szemben a tudatos tényellenőrök gyors átfutás után elhagyták az oldalt, és új lapokat nyitnak, hogy megítéljék annak hitelességét, így rövidebb idő alatt jobb következtetésekre jutottak.

A tanulmány azt javasolta, hogy tanítsák meg a diákokat arra, hogy közvetlenül oldalirányú olvasást végezzenek, mielőtt még az oldal tartalmának elolvasásával foglalkoznának.

A fő kérdés, amelyre ezzel a folyamattal választ szeretnénk kapni, a következő: Ki áll az információ mögött? Ennek az információnak a megismerése lehetővé teszi számunkra, hogy megértsük, megbízhatunk-e a forrásban vagy sem. Az információt előállító személy vagy szervezet azonosítása lehetővé teszi számunkra, hogy megértsük:

- A közzététel folyamata: van-e valaki, aki ellenőrzi a felhasznált adatok minőségét, és van-e az oldalon vagy a médiumban korrekciós rendszer az esetleges hibákra.
- A szakértelem: A személy vagy szervezet szakértője-e annak a témának, amelyet közzétesz vagy megoszt? Ha általános folyóiratról van szó, idéz-e megbízható forrásokat?
- A cél: Miért teszik közzé ezt az információt? Milyen érdeke fűződhet a személynek vagy szervezetnek a megosztáshoz? Minőségi kontextust adhatunk az információnak.

4. A források értékelése



Fontos megjegyezni, hogy ez a kérdés arra irányul, hogy objektív kontextust biztosítson számunkra, amely független a diákok elfogultságától. Ezek a cikkek nem azt akarják ellenőrizni, hogy a meggyőződésük egybeesik-e a közzétett információkkal, és nem is akarnak a véleményük alapján döntést hozni. Csak arra törekszenek, hogy megértsék, hogy a forrás megbízható információt szolgáltat-e, ellenőrizve az átláthatóságot és a kiadói szakértelmet, és segíteni akarnak nekik abban, hogy kontextusba helyezzenek egy állítást.

Ennek az összefüggésnek az ellenőrzése érdekében többféle stratégiát is el lehet fogadni. A Wikipedia egy jó kiindulópont, mivel itt találhatunk támpontokat az ellenőrizendő forrással kapcsolatban. Ne felejtsük el, hogy a Wikipédiát világszerte rengeteg ember szerkeszti, sokan közülük szakértők a saját területeiken, akik folyamatosan ellenőrzik és frissítik az oldalakat. Nem szabad végleges forrásként használni de, mint említettük, támpontokat adhat arra vonatkozóan, hogy mit kell ellenőrizni és hol kell ellenőrizni, tekintettel arra, hogy minden megállapításnak van hivatkozása.

De előfordulhat, hogy a forráshoz nem tartozik Wikipédia-szócikk. Vagy szeretnénk tovább ellenőrizni egy nyomot, amit találtunk. Mit tehetünk akkor? Megnézhetnénk, hogy milyen más (megbízható források!) írnak a forrásról. Melyek ezek? Nos, a hivatalos források (például a kormányok, egészségügyi minisztériumok, nemzetközi szervezetek), referenciális források (szótárak vagy enciklopédiák) vagy a nagy, ismert és megbízható médiumok (folyóiratok, szaklapok, televíziós csatornák) stb.

4. A források értékelése



Javasoljuk, hogy ezt a folyamatot egy gyakorlati példán keresztül mutassuk be, hangsúlyozva, hogy a forrás hitelességének ellenőrzéséhez mindig új lapot nyitunk (ezért hívják oldalirányú olvasásnak). Jó példa erre az ismert Nike márka használata. Megkérdezhetjük a diákokat, hogy mit tudnak a Nike-ról, majd megnézhetjük a weboldalukat (vertikális olvasás), hogy mit írnak magukról. Ezután a Wikipédián keresést végzünk a Nike-ra, és a vállalati információk mellett számos vitás kérdés is felmerül(pl. gyermekmunkával kapcsolatos vádak). Ezután ezekre (nevezetesen a "Nike gyermekmunka") rákereshetünk a Google-ban, és megtaláljuk a megbízható médiumokat, amelyek erről beszélnek. Fontos, hogy a diákok megértsék, hogy ezek az információk nem a vállalkozás oldalán belül találhatóak. Más példákat is meg lehet mutatni ugyanígy, arra kérve a diákokat, hogy mondják meg a következő lépést.

Mint említettük, a másik célja annak megismerésének, hogy ki áll egy információ mögött, az az, hogy megértsük, mi a célja az információ megosztásának. Ennek felismerése nem mindig könnyű, és potenciálisan veszélyes lehet egy olyan videót információnak tekinteni, amelynek valódi célja a befolyásolás vagy dezinformálás. Egy jó gyakorlat, hogy megtanuljuk a forrás motivációjának beazonosítását egy témával kapcsolatban, ha megosztjuk a tanulókkal mindkettőt (a forrást és a témát), és rávesszük őket, hogy oldalirányú olvasás útján vizsgálják meg, hogy milyen célja lehet a forrásnak. Vannak egyértelmű példák (pl. WHO és a covid-19), míg más példák között nehezebb összefüggést találni (foci és a CVC Capital Partners; vagy a tenisz és a Gerard Piqué).

4. A források értékelése



• 4.5. Esempi e dinamiche

Come detto, un altro obiettivo di sapere chi c'è dietro un'informazione è capire lo scopo della pubblicazione e se è il caso di condividere un contenuto oppure no. Individuare lo scopo non è sempre facile e prendere per informazione un video il cui vero scopo è quello di influenzarti o disinformarti è potenzialmente pericoloso. Un buon esercizio per imparare l'importanza di identificare la motivazione di una fonte in relazione a un argomento è condividere con gli studenti entrambi (una fonte e un argomento) e far loro indagare, attraverso la lettura laterale, lo scopo che la fonte può avere. Alcuni degli esempi possono essere più evidenti (ad esempio OMS e covid-19) e altri più complicati (Soccer e CVC Capital Partners; o Tennis e Gerard Piqué).

Con questa ricerca, possiamo identificare che la fonte dell'informazione non merita il nostro tempo, in quanto non ha affidabilità sull'argomento di cui parla. Tuttavia, c'è la possibilità che continuiamo a dubitare della sua affidabilità, ma non abbiamo trovato prove sufficienti per screditarlo immediatamente, quindi potremmo decidere di consumare le informazioni e controllare le prove fornite dalla fonte. Quindi, la seconda domanda chiave del nostro processo: quali prove offre la fonte?

4. A források értékelése



Ezzel a kutatással megállapíthatjuk, hogy az információforrásra nem érdemes időt fecsérelni, mivel nem megbízható a témában, amiről beszél. Mégis fennáll a lehetőség, hogy folyamatosan kételkedünk a megbízhatóságában, de nem találtunk elég bizonyítékot ahhoz, hogy azonnal hiteltelenné tegyük, így dönthetünk úgy, hogy elfogadjuk az információt, és ellenőrizzük a forrás által szolgáltatott bizonyítékokat. Innen folyamatunk második kulcskérdése: Milyen bizonyítékot kínál a forrás?

Általában, ha egy kétséges állítást nem támasztanak alá valamilyen bizonyítékkal, akkor a legvalószínűbb eredmény az, hogy az állítás nem megbízható. Ennek ellenére az a tény, hogy egy részinformáció rendelkezik bizonyítékkal, az még nem teszi automatikusan megbízhatóvá az állítást: lehetséges, hogy maga a bizonyíték nem megbízható vagy lehet, hogy valójában nem azt bizonyítja, ami az állításban van. Keressen néhány példát mindkét esetre (nem mutat be semmilyen bizonyítékot, illetve olyanokat ad, amelyek félrevezetőek), hogy szemléltesse ezeket. Arra is ösztönözzük, hogy mutasson példát egy meglepő, megbízható forrásból származó cikke, és menjen végig az abban szereplő bizonyítékokon, és nézzük át az általa kínált bizonyítékokat, hogy összehasonlíthassuk a felhasznált forrásokat.

4. A források értékelése



BIODIVERSITY >

The animals are shrinking, two-by-two

From mice and whales to birds and salamanders, many species are decreasing in size and experts are unsure as to the cause



A genetic variation that allows salmon to spend four years at sea and reach 20 kilograms in weight is disappearing among Atlantic salmon in Finland.
MIKKO KYTÖKORPI

Végül ellenőrizhetjük az információkat. A harmadik kérdés a tényellenőrzési folyamatunkban, hogy mit mondanak más források az állításról? A diákok megnézhetik, hogy egyes tényellenőrzők, a megbízható média, az elismert intézmények, neves szakértők mit mondtak az ellenőrizendő információró, hogy az igaz-e vagy sem. Bevált gyakorlat ennek megállapítására az a módszer, hogy egymásnak ellentmondó állításokat ismertetünk (néhány valódi és néhány hamis vagy félrevezető hírt)és megkérjük meg a diákokat, hogy nézzék meg, mit mondanak róluk a megbízható források.

Link

5. Tényellenőrzés az osztályteremben

5.1. A modul céljai a tanárok számára

- A tanulók végigvezetése a tényellenőrzés folyamatán: ellenőrizhető tartalmak keresése és felismerése, annak megkeresése, hogy valaki már ellenőrizte-e a tényeket, keresőmotoros keresés, megbízható források azonosítása és az állítás kategorizálása.
- Vitát kezdeményezni a tényellenőrzési kategóriák közötti különbségekről: hamis vagy félrevezető? Lehetséges-e az állítás tényellenőrzése?

5.2. A modul céljai a tanulók számára

- A foglalkozások során elsajátított ismeretek alkalmazása: A keresőmotorok hatékony használata és a megbízható források felismerése. A Wikipédia fontossága.
- Az ítéletek közötti finom különbség megbecsülése: hamis, félrevezető vagy nem ellenőrizhető?

5.3. Tanulási eredmények

- A tényellenőrzés finomságai: az ítéletalkotás nehézségei.
- Vitakészség elsajátítása és alkalmazása.
- Az elmélettől a valóságig: annak megértése, hogy a foglalkozások során elsajátított minden készség könnyen alkalmazható a mindennapokban.

5. Fact-checking in classe

5.4. Összefoglaló

Ez a munkafolyamat elsősorban gyakorlati jellegű. A tanulóknak az előző foglalkozások során felhalmozott ismereteiket kell a gyakorlatban alkalmazni, hogy saját tényellenőrzést végezzenek.

A cél az, hogy szembesüljenek egy állítással, és próbáljanak meg válaszolni a következő kérdésekre, hogy tényellenőrzést végezzenek:

- Milyen forrásból származik az üzenet? Megbízható-e? Milyen motivációi lehetnek a szerző(k)nek?
- Az állítás azonosítása
- A bizonyítékok ellenőrzése
- A tények ellenőrzése



5. Fact-checking in classe

A tényellenőrzés egyik legfontosabb és legnehezebb lépése, hogy kategóriát adjunk az állításnak. A tanultak szerint sokféle kategorizálás létezik, de az alapvető négy a következő:

- Igaz
- Félrevezető
- Hamis
- Nem ellenőrizhető

A kategorizálás könnyen kivitelezhető, ha figyelembe vesszük a fentieket.

Mindazonáltal ez a folyamat mégsem ilyen egyszerű: néha a hamis és a félrevezető közötti különbség nem egyértelmű. Néha a saját megítélésünk is hamisnak ítélné egy állítást, amikor az valójában egy vélemény vagy a jövőre való utalás (és ezért nem ellenőrizhető a tények alapján).

Ez a munkamenet a diákok saját tényellenőrzéséről szól, de fontos, hogy a diákok felismerjék ezt a nehézséget. Emiatt fontos, hogy a tanár keressen néhány olyan állítást, amely nem annyira egyértelmű és próbáljon meg vitát kezdeményezni a diákok között.

5. Fact-checking in classe

- 5.5. Példák és dinamika

A tanár öt-hat olyan állítást választ ki, amelyekkel tényellenőrzést kell végrehajtani. Ezeknek olyan témákra kell vonatkozniuk, amelyeket ismerősek a diákokok számára. Ideális esetben néhánynak közülük hamisnak, másoknak félrevezetőnek kell lennie, egy-kettőnek pedig tartalmaznia kell néhány olyan szót, amely nem ellenőrizhető (adatokkal kevert vélemény). Fontos, hogy ezek az állítások már korábban is átestek tényellenőrzésen, és néhányuknak régóta keringő üzeneteknek kell lenniük.

A tanár ossza fel az osztályt kis csoportokra (csoportonként körülbelül öt diák), és mindegyikük válasszon ki egy állítást.

Amíg a tanulók a tényellenőrzésen dolgoznak, a tanár járja végig a csoportokat, és ha szükséges, adjon tippeket és segítséget. Kérdéseket is fel kell tennie, hogy megbizonyosodjon arról, hogy a tanulók követik a megtanult lépéseket.



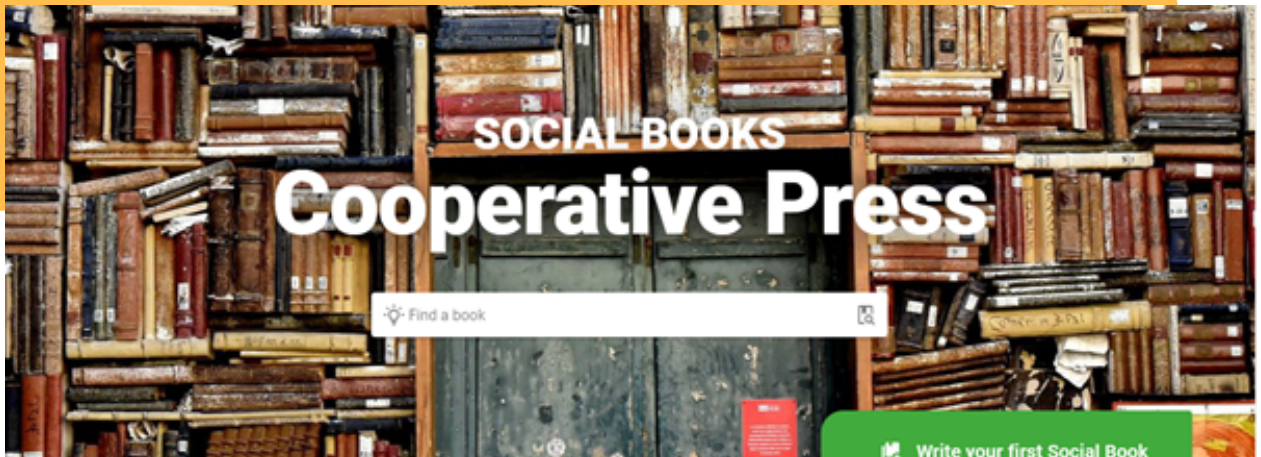
5. Fact-checking in classe



Az óra utolsó részében a tanár vitát indít a véleményekről: könnyű volt-e dönten minden állítás esetében? Hol kételkedtek a diákok? Miért? A tanár kis mértékben hozzon létre változtatásokat az állításokon, amelyek megnehezítenék a rangsorolást.

Végezetül el kell magyaráznia, hogy a foglalkozás során felmerült és a diákok között megvitatott kételyek a tényellenőrök között is felmerülnek, és hogy sokszor két szakértő eltérő ítéletet mondana ugyanarra az állításra. A nézőpont mindig jelen van, még akkor is, ha igyekszünk a lehető legobjektívebbek lenni.

The digital books creator



SOCIAL BOOKS CREATOR

Archilabò – Società Cooperativa Sociale

A Social Books Creator (SBC) egy olyan webes alkalmazás, amelyet nagymértékben hozzáférhető digitális források létrehozására terveztek, amelyeket együttműködő jellegük miatt Social Booksnak neveznek.

Az SBC lehetővé teszi a kooperatív írást egy szerzői csoport létrehozásán keresztül, amely állhat egy (vagy több) tanárból és diákokból; közösen választhatják ki a Social Book témáját, és közösen alakíthatják ki annak tartalmát, elrendezését, hosszát és egyéb tipográfiai szempontjait. A webes alkalmazás több nyelven is elérhető: A webes weboldal elérhető olasz, német, holland, román, spanyol és angol nyelven. Az SBC két fő funkciót tartalmaz:

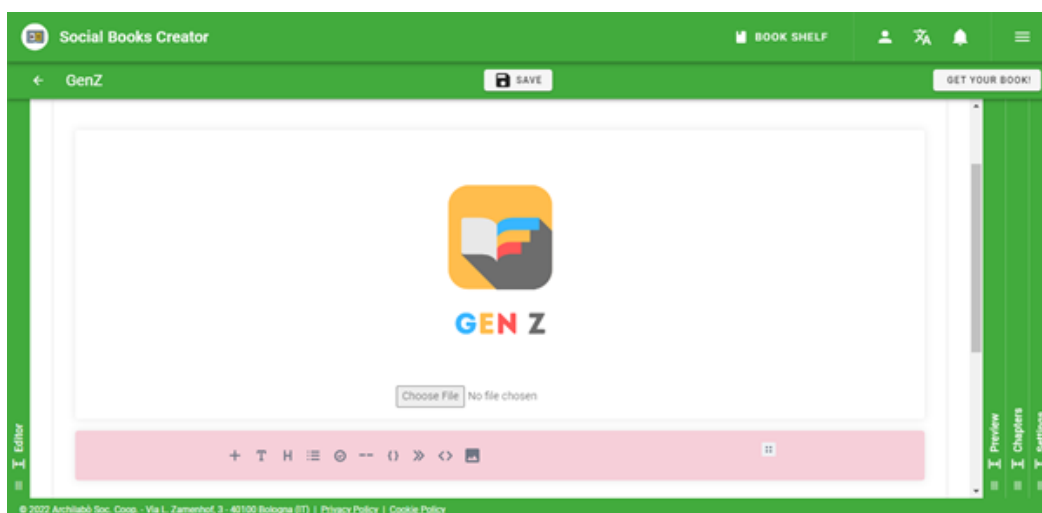
- Social Books Editor: a megfelelő szerkesztő az inkluzív és multimédiás digitális tankönyvek írásához;
- Social Books Cooperative Press: a Social Books Editorral készített hozzáférhető digitális tankönyvek tárháza. Itt a felhasználók regisztráció és díjfizetés nélkül böngészhetik vagy letölthetik a Social Books-ot.



The digital books creator

A Social Books szerkesztőjének használatához a következő eljárást javasoljuk:

1. Fiók létrehozása;
2. A profilinformációs rész beállítása;
3. Új könyv létrehozása és a könyv beállításainak meghatározása (betűtípus, oldalirányultság, Creative Commons licenc stb.);
4. A fejezetek szerkezetének megszervezése, amely megfelel a könyv tartalomjegyzékének;
5. Csoport létrehozása és a könyv megosztása. A Social Books Creatorban az együttműködés folyamata különböző szerepeken és felelőségeken alapul: a könyv tulajdonosa jóváhagyja vagy elutasítja a csoport többi tagja által javasolt módosításokat.
6. A csoport minden tagja különböző típusú tartalmakat adhat meg (szöveg, ellenőrző lista, lista, kép, html-kód, egyéb kódnyelvek, linkek stb.);
7. A Social Books véglegesítése után a tulajdonos közzéteheti azt az adattárban Cooperative Press, és a Social Books-ot elérhetővé teheti a nyilvánosság számára.



Az Európai Unió
Erasmus+ programjának
társfinanszírozásával



The digital books creator

- **Digitális együttműködési módszertan digitális tankönyv létrehozására**

Ha szeretné a Social Books Creatort bevonni a mindennapi tanítási és tanulási tevékenységeibe, itt talál néhány útmutatást és lépést, amelyeket követhet, hogy támogassa munkáját, és bevonja diákjait a digitális tartalmak létrehozásába.

A módszertan 6 fázisra oszlik a digitális készségek és együttműködési képességek fejlesztését elősegítő feladatok időrendi sorrendje szerint.

A módszertan 6 szakaszra oszlik a digitális készségek és együttműködési képességek fejlesztését elősegítő feladatok időrendi sorrendje szerint.

1. szakasz: Téma és célok

- Válassza ki a tanulókkal együtt a szociális könyvek témáját: adhat néhány lehetséges alternatívát az osztálynak, vagy illusztrálhat egy korábban meghatározott témát;
- Döntse el a tanulókkal közösen, melyek a tevékenység végső céljai.

2. szakasz: Ossza a tanulókat csoportokra

- A tanulók csoportokra való felosztásának kritériuma alapulhat a tanulók tanulási stílusán vagy az általuk preferált témákon. Minél heterogénebbek a csoportok, annál jobban fejlődnek a kooperatív és együttműködő tanulással kapcsolatos készségek;
- Magyarázza el a tanulóknak, hogyan keressenek és válasszanak online forrásokat az iskolában vagy otthon (használja ki az oldalirányú olvasás és a cáfolat módszertanát, hogy tudatosítani tudja bennük az online dezinformációt és félretájékoztatást);
- Az összegyűjtött anyagok az intézmény preferenciáinak megfelelően egy felhőszolgáltatásban (Drive, Dropbox, iCloud...) egy mappában megoszthatók.



The digital books creator

3. szakasz: Az anyagok kiválasztása

- Válogassa ki a későbbiekben az SBC-be bevihető tartalmakat: milyen képeket, milyen szövegeket, milyen információkat tartalmazzon a könyv egyes fejezetei vagy alfejezetei;
- Értékelje ki a tanulókkal az online talált forrásokat, és ismét erősítse meg, amit az álhírekről és a megbízható digitális tartalmakról tanultak;
- Ajánlatos bevezetni egy beszélgetést a szerzői jogról, az engedélyekről és az interneten elérhető anyagok újrafelhasználásának módjáról.

4. szakasz: Tervezés és felépítés

- Kezdje meg a tartalom kidolgozását a tanulókkal;
- Határozza meg a prioritásokat és a témák sorrendjét;
- Tervezze meg az anyagok közötti kapcsolatok hozzáférhető sorrendjét (mi a Social Books forgatókönyve?).
- Vázzon fel az érvek indexét, amely megfelel a Social Books Editorban létrehozott fejezetek szerkezetének.





The digital books creator

5. szakasz: A tartalom bevitele

- Minden csoportnak ki kell jelölni egy fejezetet, amelyen dolgozni kell;
- Ne feledje, hogy a diákok által javasolt módosításokat a csoport tulajdonosának jóvá kell hagynia, amíg azok hatályba nem lépnek, és ez lehetőséget adhat arra, hogy megvitassák és szembesítsék egymást a közös megoldás érdekében;
- Figyelje meg és értékelje a tanulók képességét a közös írás és a kooperatív tanulás irányítására.

6. szakasz: Záró prezentáció és értékelés

Az ebook végleges változatának az osztály előtt történő bemutatását az alkotás folyamatának szerves részének kell tekinteni, és ez lehetőséget ad a tanulók közötti és az Önnel való megbeszélésre.

Az értékelés, ahogy fentebb említettük, közvetlenül e paraméterek értékelésére irányulhat:

- Digitális készségek
- Információs műveltség, a tantervi ismeretek mellett;
- együttműködési készségek.

A Social Books Creatorral kapcsolatos további információkért látogasson el a weboldalra:

<https://cooperative-press.eu/>

GenZ Lateral Reading in LLOR

Introduction

Initially, together with the management of our school, we agreed that we would focus the experience on the tutoring group of the teacher involved in the project by LLor, Professor Mikel Martín. His group was from 4th ESO, students between the ages of 15 and 16. A total of 30 students.

Five tutorial sessions were held. The structure was the following:

- In the first three sessions, the bases were explained from the guide on lateral reading.
- The characteristics of the people who receive information.
- The excess of information and media in the s. XXI.
- The types of misinformation.
- How to spot fake news. Basic aspects of side reading.
- Tools to contrast information.

In the two following sessions, different cases of false and true news were studied. The object was to apply the knowledge acquired in the two previous sessions to discover the key elements that allow us to reveal whether a piece of news is false or not, what intentions there are...

The initial theme to study the cases was false news around COVID, but a more diverse theme was chosen and closer to the social reality of the students. This is how issues of diets, covid, politics, immigration, the La Palma volcano appear...

Finally, students are the ones who look for false news and true news to share with other groups and play with each other to detect them.

Case studies

	Case 1 “Muslim immigrants marry girls who have European passports to become European citizens.” In a situation of increasing immigration from the Middle East, media related to the Spanish extreme right, such as Caso Aislado, launch these statements to generate division and controversy, through xenophobic messages against muslim immigrants. The news itself is already detachable because when he says that they marry girls, he already has a clear intention to exaggerate.
---	---

	Case 2 Casado: "There are teachers with instructions not to let children who speak Spanish go to the bathroom." Pablo Casado was the top leader of the Popular Party in Spain, the second party in votes. In a context in which Catalonia is committed to a linguistic model that allows the existence of Catalan in schools in the face of the inexorable advance of Spanish, politicians like Casado use lies and manipulation (he currently has a complaint in court) to generate a conflict and thus obtaining more votes in regions of Spain other than Catalonia. The news comes from a prestigious newspaper such as La Vanguardia and the video shows that Pablo Casado affirms it.
	Case 3 "Tourists dance in silence against their will under hallucinogenic effects on the beaches of Tenerife after inhaling toxic gases emitted by the eruption of the La Palma volcano. This is happening." Due to the eruption of the La Palma volcano, the fact that the gases emanating from the volcano reached the rest of the islands of the Canary Islands archipelago began to spread and could cause hallucinogenic effects. The video of the image offered the dancing of tourists on a beach that had nothing to do with the place or the moment, but with a party.
	Case 4 "Orange lady, you are confined for 7 days by health protocol. It has been worth the investment of money for the test." During the Covid pandemic, fake news circulated with great ease. When the antigen tests appeared, possible false positives were discussed... among other news, things circulated such as the fact that the acid in oranges or lemons gave positive results in that test. There was a time when the usefulness of the tests was doubted and news like this helped to increase the doubts at a time of difficulty.

Outcomes reporting

After the initial sessions in which the GenZ tool was introduced to the whole class, we divided the students into different groups to analyse the different cases applying the basic concepts learned to identify possible false news and search through reading techniques. lateral and online tools to really find out who was behind each story and if they had interests. Basically, they followed the steps to see if the news generated emotions and then they looked for information on the authorship, if there was any



ideology associated with the authorship, they looked for the source of possible images and contrasted that news in other sources.

Regarding the different cases, they were very interested in discovering the intentionality from politics to influence voters. There were three news articles in this regard and it generated a lot of debate among them. Surely the political issue, although initially it might seem uninteresting, was the most interesting on his part. The conclusion they reached is that the politicians were making headlines with a totally partisan interest, and that there were parties linked to the press that participated in the spread of false news. The case of the La Palma volcano and the case of the antigen test already warned it as false and funny at the same time, despite the fact that the covid test had generated so much doubt among the population.

Finally, they found it fun that they were the ones looking for false and true news to share with other groups and make them discover what was true and what was false. In some cases they discovered that there is true news that, even if it seems false, contrasting the source allows us to discover that it is true.

Conclusions

The pooling of all the groups showed that the learning had been successful because in most cases they were able to get to the end and in all of them they used the strategies appropriately. They found it very interesting and highly recommended to implement this program in their course. They were surprised to find out that on some occasion they had surely been the protagonists when it came to sharing possibly false news related to their interests. They found the dynamic of discovering fake news interesting.

Finally we passed a group survey to the students to collect their feedback. We can see the summary of their responses below.

1. At first glance, what feelings and emotions did this post inspire in you?

- The most common answers, depending on the case were: Hate, grace, surprise, impact, doubt, anger, disillusionment, exaggeration, injustice

2. Is it possible to detect the author or -in general terms- the origin of the message you just examined?

- The results were:

YES 86%

NO 14 %

The negative response referred to the use of twitter, especially if the account was not verified.

2a. If so, have you found any information about this? What do other sources say about the author / organization behind the content? Describe the process of your search.

- 3_I opened Twitter and saw that putting the username I could not find the Tweet. That is to say that the news is false.

- 1_Yes, looking for the name of the author of this news I was able to find that the author of this is the largest professional network in the world, and with this, we can draw the conclusion that perhaps this news is true.
- 1_There is no information about this title on google, other websites such as the sixth say that it is a source of fake news linked to the vox party.
- 2_I searched through Google doing a search on youtube in order to see other videos from their channel (the place where they took the news), this way I can know that it is what they post often. I also searched Wikipedia to find out about its history and its relationships with political entities and finally international articles on the reliability of La Vanguardia.
- 4_Looking at his Twitter account, everything he posts is similar, exaggerating and looking for controversy
- 2_I read that on Wikipedia Pablo Casado is described as a Spanish ex-politician who held the presidency of the Popular Party until April 2022. Then I searched for opinions or ways of seeing this politician on different pages and found an article in "El Diario" called "Pablo Casado does a bit of grief" in which he criticizes his way of acting politically. And I also found an article called "Pablo Casado, victim of his inconsistency" published by "L'Espanyol" which like the other criticizes his way of presiding and highlights his weakness and inconsistency and that of his team.

2b. If not, what kind of operations did you perform to locate the source by searching the search engines?

- 3_Well, in the news there was a photo of the tweet with a link to the tweet, I went in, and then I went to Twitter.

3. A. Are you able to detect the source contacts (website, social media accounts, email, address, headquarters, etc.) directly from the post? If not, how did you navigate the web to locate them?

- 4_With the post I can only know your username when you started on Twitter and your date of birth, but it could be invented. I knew this because it is the information that Twitter gives me, it is very difficult to know more when we are on a social network.
- 1_Directly from the publication, I could only find the name of the author, but searching the internet for her name and the page that puts it there I was able to find the other data.
- 1_If you search on the internet you can find your Twitter, directly from the source to any social network
- 2_You can't necessarily find them, I do have to say that the logo of the newspaper appears and that in this way you can easily identify and guess the contacts. I would say that it can be detected with the naked eye.
- 2_Yes, you can access the "La Vanguardia" Youtube channel where you can find Instagram, Twitter, Facebook, and even the official website.

B. Considering the source's website and social media, what other types of content do you usually share?

- 3_Share tweets with a humorous tone, making fake new is also a sarcastic video with a humorous intention. As far as I can tell, just upload content to Twitter.
- 1_This website usually shares different content related to cases around the world ...

- 1_ They say it's a fake news story linked to the vox political party
- 2_Usually shares short videos of news, interviews, and information about national and international political events.
- 2_Usually shares the content of all kinds such as sports, economy, social, society, international, events, cities, and opinions.

4. Does the language of the publication seem appropriate and correct? If not, highlight phrases, words, or graphic notes that make you hesitate.

- 3,4Personally I find it appropriate for the type of content you upload. Use one tone or another depending on the joke or comment you want to make, then you should not always use the same style.
- 1_At first glance, the language seems appropriate and quite correct.
- 1_Yes
- 2_It seems appropriate, the headline is a quote from a phrase said in a political speech with a politician who does not contact you with reality, but the newspaper makes it quite clear that it is not necessarily what they think.
- 3_It's correct, it's in English, most people can understand it, and the news is well worded
- 2_I think a fairly appropriate and formal vocabulary.

APPROPRIATE 86 %

NON APPROPRIATE 14%

5. Is it possible to detect the date of publication? Otherwise, how can you find proof of the time to which the news/photo belongs? Can you tell if the information/content has been reviewed or updated?

YES 86%

NO 14 % (CASE 2)

6. What about the topic/theme of the post: what do other sources say about the information / topic it deals with? Describe the process of your search.

- 3_The tweet criticizes the fake news about the volcano of La Palma. In the journalistic article of the link different tweets meet, some humorous, others of people spreading fake news, in these cases the journalist responds to them all with a logical explanation, and other tweets with people who do not believe in the volcano is that is, volcanic negationists, in these cases an explanation is also given.
- 1_Searching the internet I was able to find related information but not directly the same as in the publication and with the same content / information / news.
- 1_I googled the headline of the news and nothing came of it
- 2_Most sources say the same thing as in this post. If we look for articles about the same event we find that most newspapers are limited to quoting Pablo Casado and not making riskier headlines.
- 3_There are people who take this fact out of context, and others who deny it, are two opposing sides. I just searched Twitter for the name Obama and the woman in the news.
- 2_I searched the internet for the different opinions of Pablo Casado's speech which was harshly criticized as it is said to be fake news.
https://www.lavozdegallicia.es/noticia/espana/2021/12/19/criticas-casado-docentes-dejan-ir-bano-habla-castellano/0003_202112G19P20994.htm And I have also found the

publication of "El Diario" which is totally against these words.

https://www.eldiario.es/galicia/pablo-casado-alimenta-bulos-hablan-ninos-torturados-catalunya-hablar-castellano_1_8589801.html

7. A. How can you contrast that the visual material (photo / video / infographic) is real and not manipulated? Can you find out its origin?

- 3_If I go to Twitter and look for the user, all his tweets will appear. If I click on the account's tweet search engine and type "tourists," I find the tweet in the photo and I can check that the capture isn't manipulated.
- 1_Finding out if the author and website are trustworthy. Looking to see if there is other similar news to see if it is true and not distorted news...
- 1_No photo
- 2_Looking at the headline and the features, the post I determined was from a youtube video and I searched for its headline. In this way, I have verified that the photograph and the video are evidently from a speech by Pablo Casado in which he uttered the words of the headline.

After implementing the pilot program, the management and teaching team were informed about the advisability of introducing it into the 4th ESO tutoring program for students from 15 to 16 years old.

GenZ Counter-Narratives Activity in Llor

Introduction

Between December 12, 13 and 14, 2022, six groups of three and four people from 4th ESO were formed to prepare a current affairs project and in which they were asked to delve into it looking for false news that was related. Three face-to-face sessions were held and then they had more time to finish their videos. These products were presented as part of their projects, all related to the different conflicts of today.



Initially, they were presented with the basic ideas to unmask fake news with the help of the GenZ Tool working papers. Different examples of fake news were presented and the different elements studied were applied to unmask them. The next step consisted of searching for false news within their current affairs project and once detected and contrasted, making a tik-tok that synthetically explained the keys to why they were false, unmasking it. Previously, they were provided with a template to create a script

that would allow the video to be structured before putting it into practice. Despite the fact that six groups initially participated, only five made the script and four the videos, despite the fact that one of them was not a tik-tok.

The final products were very interesting because of their diversity. We expose the three that became tik-tok.

Case studies

	Case 1 “The Kremlin accuses the United Kingdom of blowing up the Nordstream gas pipeline.” This group was carrying out a project on the Russian invasion of Ukraine and the socioeconomic consequences worldwide. In this context, they searched for the news of the blowing up of the Nordstream gas pipeline and some news about it, specifically one that revealed that Russia accused the United Kingdom of the blowing up that took place, all through the interception of a conversation between the Prime Minister of England with the American Secretary of Defense that took place just after the bombing and that was taken out of context by the Kremlin to falsely accuse them.
	Case 2 “The ministry of equality invests millions of euros of public money in a 25N campaign” The news was in the context of the commemorative acts of 25 N, day of the elimination of gender violence against women. The left-wing coalition government in Spain launched a media campaign that took advantage of media related to the right-wing opposition parties to decontextualize the investment of public money that had been allocated to that campaign. It is what denounces and unmasks this tik tok.

	Case 3 “Qatar hangs homosexuals” During the project, there was controversy over the organisation of the World Cup by Qatar, a country that raises doubts regarding respect for human rights. In this context, a story was circulating on the networks that accused Qatar of hanging homosexuals. The students unmasked the news, revealing that the photographs corresponded to an act of protest held in Germany against executions carried out in Iran.
---	--

Outcomes reporting

In July 2022, during the Joint Staff Training Event in Barcelona, the teachers from the different participating schools attended the preparation session. Verificat colleagues presented us with the option of making tik tok videos with our students as a methodology to debunk fake news. This option was valued positively due to the increase in the use of this social network among our students.

Taking advantage of current projects by 4th ESO students (16 years old), the possibility of deepening their study was presented by making tik tok videos to unmask false news on the subject they were studying. A group of 23 students was formed, corresponding to a total of 6 work groups that attended the three training sessions. During the sessions they were trained to discover false news and from there, look for news of these characteristics within their projects and use what they learned with lateral reading techniques to dismantle it. Subsequently, each working group prepared a script, following the template proposed by Verificat to move on to making the tik tok video.

Finally, 5 of the six groups submitted their script proposal and only three of the six made a tik tok video. One group chose to make a presentation. The reasons for not preparing the videos were related to the opposition to disseminate their project on social networks, basically out of shame. The three groups that presented them valued their participation very positively and enjoyed the preparation and editing of the video. The three tik tok's are different. In one they show themselves talking, in another they opted for the option of dancing and showing written text, and in the other video they choose to speak and show only images from the news. To do this, we believe that it is key for teachers to leave a space for freedom and creativity for the video format. It is also interesting that it is the students who choose the specific theme, possibly within a more general proposal launched by the teachers.

Conclusions



The students who participated in the elaboration of the tik toks valued it very positively and encouraged them to include the proposal in the 4th ESO tutoring classes. This group of students, along with the one that participated in the implementation of the lateral reading techniques from the previous year, were invited to share their experience with other schools and all of them wanted to attend, thus showing their interest in the activity.

From the teaching staff, we are convinced of the need to include these proposals within the course programming. We find the methodology very appropriate because of how attractive it is to most students to be able to share their experiences with others.

GenZ Lateral Reading in Kürt Alapítványi Gimnázium

Introduction

The fake news articles were collected in two groups.

Group 1: They have been studying at Kürt for two years. They completed a year of intensive language learning and this is their second year in normal secondary education. They will graduate in 2024. They are very sensitive to controversial topics and have a democratic mindset. They chose the topic of hate speech but found that it is very difficult to avoid politics when it comes to the combination of hate speech and fake news so I let them choose any articles that contain fake news in the end. However, we left one of those articles in the collection for reference.

Group 2: They started Kürt Grammar School this year. Having worked together only for one month, we were busy with other topics (like getting to know each other) and mainly focused on strengthening their grammar. They were given a free hand in choosing the topic and the media of the news item, the only guiding principle was that they had to avoid politics related articles.

We took the fake news articles collected by these students and removed every piece of information related to the source of the article. What was left was the title, the picture(s) and the text itself. Before starting the work on the fake news articles in the two groups, we introduced them to the different types of fake news using extracts from the Gen-Z Guide and the ppt we prepared for the occasion. For the second phase of the work, we chose different groups: eleventh graders and ninth-graders. They hadn't seen the articles before and were interested to gather information about them. They worked in groups of 4-5.

Relevance of topics:

Hate speech is relevant in Hungary because people sometimes find it difficult to accept views, behaviours etc. that are different from the ones that are considered normal. In our school difference is a treasured value and being accepted is one of the fundamental rights, therefore hate speech is something that students are taught not to tolerate. The targets of hate speech could be all kinds of differences: sexual orientation, national identity, those who accept vaccines, those who do not accept vaccines, etc.

Vaccines are another controversial topic in Hungary, which many people get emotional over. It was difficult to find the truth among all the false information that we encountered, which didn't make it easy for people to believe in the efficacy of vaccines.

We found an article that was published on 1st April and was intended to be false but looked so scientific and professional that many people actually believed it was true although it is obviously a lie. It shows how easily people can be deceived and the article itself is very funny.

Case studies



Case 1

The article says that floating bunnies have been photographed recently by a nature photographer. The explanation for the strange phenomenon was that these creatures consumed higher amounts of helium due to their diet and this made them 'fly'. Their strange ability even made them quite dangerous for airplanes near airports.

Váratlan helyekről éri a gyerekeket a
LMBTQ-propaganda



Case 2

According to the article children have become one of the primary targets of LGBTQ propaganda. Today, LGBTQ sensitization can also be found in stories for young children, which has been integrated into the school curriculum in more and more places with the participation of various lobby groups. These ideas have many supporters even in the world of science, and highly controversial theories are emerging that make it natural, for example, for a young child to think of himself as transgender, and parents accept this and are preparing for gender reassigning surgery. As such extremist tendencies and movements as 'Black Lives Matters' (considered by some to be a terrorist organization), or the radical Antifa, have become more prominent within international left-liberal interest groups, extremism is becoming increasingly prominent among the left's central gay agenda.

Through various campaigns, they try to make the majority of the society accept the increasingly extreme aspects of the LGBTQ subculture.

They also try to start sensitizing children as young as possible, and in this the corporate world and (left) cultural policy are often willing partners. For example, an education portal called Welcomingchools.org urges teachers to explain the various terms and definitions of the LGBTQ subculture to primary school children in detail.

Among other things, the teaching of terms such as cisgender, gender expansive, non-binary, intersex, pan-sexual, and transgender is suggested. In addition, on HR issues, the organization affiliated with the Soros network also encourages educators to cite specific examples along with the various terms for the sake of clarity.



Case 3

Alexander Gincburg, director of the Gamaleja Institute, which developed the first Russian vaccine against Covid-19, said at a meeting on Friday that after Sputnik V, patients could be revaccinated with "any" widely used vaccine against the new coronavirus. The academic specifically named Moderna, Pfizer, and AstraZeneca. He added that the manufacturer is responsible for any side effects caused by these vaccines.



Case 4

The caption says that in Italy people started to cover crosses in cemeteries because they don't want to offend anyone with different religions. This isn't true. Based on a tradition, they veil the crucifixes and statues in cemeteries and temples a week before Easter beginning from Palm Sunday (it is the day when Jesus went to Jerusalem). The statues and crucifixes are unveiled before Easter and this tradition is a kind of preparation for one of the most important Christian festivals.

Outcomes reporting

Even though the students usually worked with the material at the end of their school- day, in their sixth or seventh lessons, they were interested in the topic and were eager to work. They were quick to find the source of the article but were less enthusiastic about delving deeper into the topic and finding more information about the theme or the author of the article. They quickly understood the task and the importance of learning how to deal with the fake news phenomenon. As for the topics of the articles, they found them relevant for the topic of fake news as well as for their age group. After working with the students for several hours, it seemed to us that they need this kind of training even though sometimes they think they already know what dangers they are facing on the Internet.

Case 1: This is a funny article that was published on the first of April. It was intended to be fake but it was so brilliantly made and looked so genuinely scientific that many people actually believed it was true.

Case 2: The students chose this article because they are very tolerant and quite sensitive to such topics and think it is their right to know as much as possible about this one in particular.

Case3: The fake news phenomenon became much more serious due to the Covid-19 epidemic, partly because of the new and unknown virus, partly because of the restrictions and the resulting isolation of people that the epidemic caused. This is what made the topic extremely relevant for both the students and the research.

Case 4: The topic of migration and migrants is quite controversial in Hungary, that is why students chose articles related to this topic as well. It shows how easy it is to mislead people who do not know much about other people's culture with articles that show a phenomenon from a specific, possibly incorrect angle.

After we were acquainted with the different types of fake news on our second transnational meeting, we could see that the students' collections demonstrated an array of different kinds of disinformation (satire, false context, misleading content) – as if they had consciously tried to collect different kinds of news items.

Students' responses:

1. Students said they often felt something was not right about the articles, found them strange or even shocking.
2. The majority of the students easily found the source of the article but three groups out of the fourteen couldn't find the source.
 - 2.a About half of the groups found further information about the author of the article in the article itself but only one or two groups went on to look for more information about the author on the Internet.
 - 2.b The students used search engines, mainly Google.
- 3.a Some of the groups searched for more information on the webpage where they found the article, most of them didn't understand the question.
- 3.b The students found different contents the webpage of the sources shared, e.g. political articles, articles related to nature, health, vaccines etc.
4. Most of the groups found the language of the article appropriate, only two groups found the language offensive
5. Five groups found the date of publishing, one group couldn't find it.
6. Three of the groups looked at other sources in connection with the topic of the article. They found that other sources had similar opinions, or, in connection with the floating bunnies, they couldn't find any articles on the topic because it was obviously fake.



7.a Most of the students couldn't judge if the pictures were fake or not, in the case of the bunnies they thought they were actually hopping, not floating.

7.b Students tried to establish a connection between the picture and the article.

Overall, we considered the implementation of the project a success in our school. Both teachers and students who were involved in the process found it useful and rewarding to discuss the topics and work with the articles.

GenZ Counter-Narratives Activity in Kürt Alapítványi Gimnázium

Introduction

Date of production: November 2022

Description of the students:

The counter-narratives were created by a 10th-year class (students aged 16-17). First we introduced the topic to them: we talked about fact-checking companies (Verificat, Spain, Pagella Politica, Italy and Lakmusz, Hungary). We also showed them the articles collected by the other groups earlier as well as the teacher video we had created during the Joint Staff Training Event. After that, we introduced the script format and showed the students how to make Tik Tok videos (they were probably better at it than us).

Cider (that is their chosen name) is not an easy class, they are very creative and inventive but have their own way of thinking, which teachers often find hard to deal with. In this project they were cooperative and even enthusiastic, they found the task inspirational.



Case studies

	Case 1 In this video the students claim that bunnies don't fly and there are no plants containing helium. They also cite that the article was published on April Fools' Day.
	Case 2

	In the second video students wanted to point out that there were some fake news in connection with the Covid-19 epidemic and the vaccines, which made it difficult to fight the epidemic. They also claim that spreading fake news has become much easier and faster in the age of social media.
	Case 3 In the third video the students showed they were really inspired by the teacher video. They list some 'facts' that serve as evidence that the missiles that struck Poland had come from the Ukraine, not Russia.
	Case 4 In the fourth video the students call attention to the fact that celebrities can also spread fake news and are quite effective in that, too. The students warn us and their fellow students to check information from multiple sources.
	Case 5 The fifth video is about homophobia. The student claims that in Hungary homosexuality is not accepted by many people. He denies that in schools there is gay propaganda encouraging young children to undergo gender re-assigning surgery.

Outcomes reporting

During the Joint Staff Training Event in Barcelona, in July 2022 we, teachers, learnt the methodology of creating a TikTok video that would help debunk fake news. We watched several samples and were given a template to write the script and design the video. We also created our own version using one of the article from the fake news collection of our school described earlier.

In Hungary, we started to implement the project in autumn, 2022. Before the video project, we prepared a summary translation of the disinformation presentations we had received from our partners, Verificat and Pagella Politica in our meetings. We presented the translation to our students and also showed them sample videos. We wanted to bring the topic as close as possible to them, therefore, after students were introduced the topic, we invited two journalists from Lakmusz, which is one of the Hungarian fact-checking companies. They made a presentation for the students, who actively participated and made wise remarks during the



presentation. The fake news articles the two representatives of Lakmusz brought were in Hungarian and they were about the ongoing protests by Hungarian teachers taking place in Hungary.

After this lengthy introduction, we thought the students were ready to start creating their videos. During the counter-narrative test, we decided to give the students as much freedom as they required. They could choose the topic and the format of the video but all of them considered it important that the videos should be educational as well as entertaining.

The videos have shown how much the students learnt during the whole process: in the videos they shared techniques to avoid being deceived by false information. They took the task very seriously and carried out quite some research into their chosen topics. They decided not to stick to the original Hungarian fake news collection but chose new topics as well, flat-earth believers and the Ukrainian war, according to their taste and interest.

The videos differ in layout: some students found it embarrassing to appear in the video, others found it absolutely natural. That's why they chose different formats – we didn't force them into appearing in the video at all. We could see that the students were definitely inspired by our video: they decided to use the same article or the same layout, expressions, and were even trying to imitate us in one of the videos.

Conclusions

We are thoroughly convinced that our students learned a lot during the process: they had been familiar with the fake news phenomenon, but they had never thought they could use TikTok videos to help the fight against them. They hadn't known about the Italian, Spanish and Hungarian fact-checking companies, either. Overall, the implementation was really successful and informative for all the participants.

GenZ Lateral Reading in Real Colégio de Portugal

Introduction

The topic was introduced to the classroom in 2 phases through 3 classes and workshops. A total of 20 students participated in the activities, and the classroom was divided into five groups of 4. The topic of fake news and the methodologies was introduced to a student through PowerPoint presentations and Q&A sections, and workshops where students were asked to apply the fact-checking methodologies to case studies. In the first phase of the introduction to the topic, 20 students were recruited to participate in the project. Over the course of the second phase of introduction to the topic, workshops and info sessions were used to teach students the fact-checking methodologies of Lateral and Vertical Reading using the lesson plans shared through the Gen z guideline. Through 3 workshops, the dissemination of the fact-checking methodologies allowed students to collect 5 case studies of fake news distributed on social media and circulated in Portugal. These case studies were analyzed through the questions shared in the Gen Z tool.

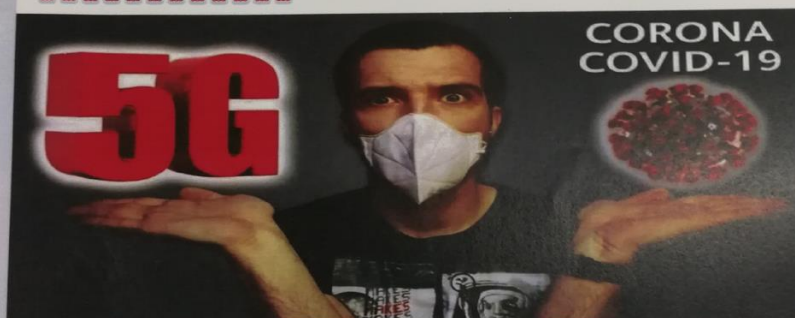
Case studies (please add lines if necessary)

Celebs-now NEWS CELEBRIDADES CARACTERISTICAS TELEVISÃO BLOG JOGOS MÚSICA FILMES ESQUISITO ESPORTES  Há relatos de que Justin Bieber sofreu um pequeno acidente de carro esta semana enquanto dirigia em uma Ferrari em Los Angeles. Até mesmo a polícia confirmou que o popstar de tamanho reduzido estava em um acidente. A linha oficial é que não houve feridos ou danos ao carro de acordo com as autoridades. No entanto, descobrimos algumas notícias chocantes de que a jovem cantora já faleceu e foi substituída por uma aparência imprudente. Há muitas evidências concretas para apoiar isso também, se você souber onde procurar. Parece que <i>Justin Bieber está morto</i>. Primeiro, há a mudança em sua personalidade. Por um tempo, Bieber foi tão saudável quanto possível, mas relatos recentes mostram Bieber ser brattish e de temperamento rápido. É óbvio que a separação com Selena Gomez é resultado do jovem cantor não ser capaz de lidar com esse novo impostor, não querendo rebocar a linha da gravadora sobre isso.	Case 1 Case study 1 is a report on singer Justin Bieber's alleged death. “There are reports that Justin Bieber was in a minor car accident this week while driving in a Ferrari in Los Angeles. Even the police confirmed that the undersized pop star was in an accident.”
	Case 2 Case study 2 is a post that relates Covid-19 's vaccine and 5G technology. “Every Psychosis pandemic was necessary because the world government in the shadows would vaccinate and install a chip to kill people in large quantities, in order to

OMS, mas a Alemanha violou a regra, agora a OMS haverá processos judiciais em todo o mundo por encobrir tantas mortes e o colapso das economias de muitos países e todos vão entender porque foi emitida a ordem para enterrar os corpos imediatamente sem uma autópsia e marcá-los como extremamente contaminantes.*

Aqui está o porque o gel antibacteriano e o dióxido de cloro funcionam...

Toda a PSYCHOSIS PANDEMIC foi necessária porque o governo mundial nas sombras quer vacinar e instalar um chip para matar as pessoas em massa, para controlar a população e reduzir a população mundial.



244

70 comentários 115 partil

Gosto

Comentar

Partilhar

control the population and reduce the world population.”

news/posts/2736523983227025)

Olhar Atual

13 de dezembro às 09:10

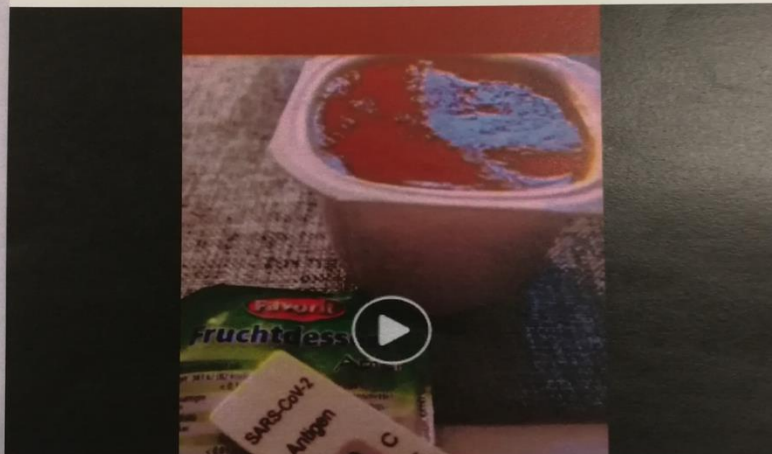
Casos na Europa estão "subindo" muito segundo as estáticas...

Com base nesse critério o Lockdown na Alemanha tanto quanto na Áustria e em muitos países europeus serão prolongados até o ano que vem, e quem sabe não possa ser ainda novamente adiado?

É realmente uma situação preocupante onde temos muito "medo" do vírus, né?

Ainda mais quando até mesmo um Pure de Maça dá resultado positivo para Covid.

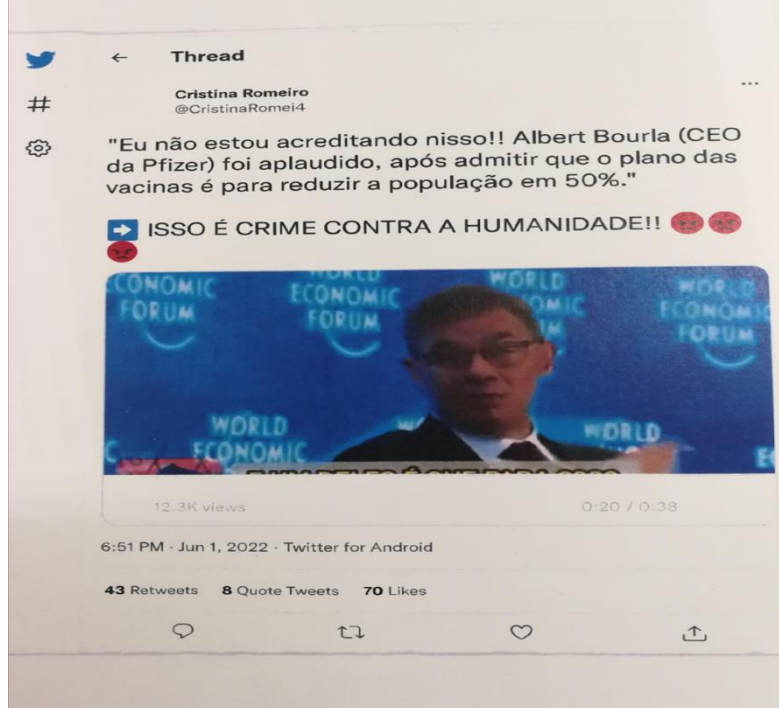
Por Michel Marina



Case 3

Case study 3 attempts to debunk Covid-19 test efficacy.

“Cases in Europe are rising a lot According to statistics, based on this criterion, the lockdown in Germany as well as in Austria and in many European countries will be extended until next year and who knows, it might not be postponed yet again? It is really a worrying situation where we are very afraid of the virus. Even more so when even apple sauce tests positive for COVID.”

	Case 4 Case study 4 includes a false report on Pfizer Ceo's plan to reduce the human population through the Vaccine produced to reduce the effects of the virus and prevent its spread. “Albert Bourla (CEO of Pfizer) was applauded, after admitting that the plan for vaccines is to reduce the population by 50%. This is a crime against humanity.”
---	---

Outcomes reporting

The research revealed that Generation Z is the term used to categorize the demographic cohort socialized over the course of late-stage capitalism, between the years of 2015 and 2020. As such, Generation Z has been brought up in an era dominated by the usage of digital technology. Therefore, most of their patterns of socialization, acculturation, and education experiences are intimately linked to the information circulated in the digital space. In spite of this intimate connection, the Gen-Z population is increasingly vulnerable to the spread of misinformation in the digital area. Social media has become the main source of misinformation for many Gen Zers, and teaching them how to fact check the overwhelming influx of information they receive daily is of utmost importance to Real Colégio de Portugal, Lisbon. Given the importance of this topic, RCP is thrilled to collaborate and learn from “Gen Z Remote Learning Systems to Inform Literacy and Digital Content Creation at School.”

The fact-checking methodologies taught to RCP students closely followed the guidelines and teacher training learned during the first mobility offered by the Genz remote learning Erasmus Project. Two approaches to fact-checking were shared with students, namely: lateral and vertical reading. The first approach, lateral task was relatively new to students; thus, having the genz tool guidelines, as well as the questionnaires helped teachers and students have a more tangible access to strategies used by professional fact-checking agencies. Incorporating the questions that led students to read the news that appeared and were shared by and to them daily empowered them to engage the overwhelming amount of information they receive and share it strategically by avoiding the pitfalls of being the spreader of fake news. The use of strategies such as google reverse image search was enthusiastically used by students who reported enjoying the investigative process of sorting out the inconsistencies and lack of evidence and finally having the ability to expose the fallacies shared through fake news. Students were also able to become increasingly aware of the serious and dangerous unintended or otherwise consequences that the distribution of fake news could cause. The second approach, vertical reading, was already practiced by students. Therefore, it was seen through a critical lens compared to lateral reading, which allowed them to become more aware of and protected from fake news.



The topics shared through case studies included celebrities, body image, health, and technology. This news was distributed mainly by students' social Medianewsfeed (Facebook and Twitter). The implementation of the Genz tool happened through group work conducted during ICT classes, where the teachers' introduced students to all Genz tool questions and invited them to ask questions to clarify any confusion they might have had. Subsequently, students were given the hard copy of the Genz tool and asked to answer the questions. In the following class, students were sent the link to the google form that allowed them to introduce their answers to the google form that included Gen Z Tool.

Through applying the Genz guidelines, students learned to flag sensationalist titles such as the ones found in case study 1, the alleged death of singer Justin Bieber. The following quote was mentioned as a red flag produced to instigate feelings of despair, confusion, and sadness for the fans of the singer. The translated section reads: "The official line is that there were no injuries or damage to the car, according to authorities. However, we discovered some shocking news that the young singer has now passed away and has been replaced by a reckless looking one. If you know where to look, there's plenty of hard evidence to back this up. It looks like Justin Bieber is dead." In addition, students flagged the lack of reliable sources. The outdated image, which they found through a reverse google image search, belonged to a screenshot of an old video released by the singer at the beginning of his career as evidence that the article was an example of fake news. Case study number 2 was sent to a student through a family WhatsApp group and, contrary to case study one, was easily recognized as an example of fake news due to the general scientific knowledge students felt they had as well as the information they had acquired through awareness campaigns designed to prevent the spread of fake news about Covid 19. Even students didn't report feeling vulnerable to the misinformation spread by the article; students did find it useful to be able to use lateral reading to collect evidence that could help them prove to elderly and misinformed family members that COVID-19 was a real virus with deadly consequences for many people. Students mentioned the following quote as revealing of the sensationalist and baseless nature of the articles: "There will be lawsuits around the world for covering up so many deaths and the collapse of economies in many countries, and everyone will understand why the order was issued to bury the bodies immediately without an autopsy and brand them as extremely contaminating." Citing this quote, students flagged the lack of scientific and legal evidence and the flawed explanation for the alleged order. After going over the Genz tool questionnaire, students also mentioned the lack of an identifiable author, the date of the original publication, and the actual site where the article was posted before being shared on Facebook, which is a red flag.

In addition, students also researched the account that shared the article and found other examples of anti-vaxer rhetoric substantiated by fake news about COVID-19. Students were also able to identify this article as an example of misinformation as the author seems to believe in the argument genuinely. Contrary to case study 1, which several students identified as an example of mal information, the authors seemingly intend to spread fake news about Justin Bieber's supposed death. Case study number 3 features an attempt to debunk Covid-19 test efficacy by citing a homemade experiment with apple sauce. Students were able to identify the author and the origin of the publication. After researching the author's bio and the publication, students pointed to findings that showed some articles that shared legitimate news and other contributions that could stand as examples of fake news. Students concluded that the publication should have better editors to guarantee the quality and truthfulness of the reporting done by the page's authors. Case study 4 includes a false report on Pfizer CEO's plan to reduce the human population through the Vaccine produced to reduce the effects of the virus and prevent its spread. Students could find the author who, through a Facebook search, concluded that the same account had shared other articles that could stand as an example of fake news. A reverse google image search proved that the image used in the post was taken at the World



Economic Forum and not during a press conference about COVID-19's vaccine. Students were able to identify the post as an example of false context.

The data analysis breakdown of each question can be found below: Question 1, students reported feeling worried, surprised, sad, perplexed, and confused. Questions 2 and 2. a, 50% of the students could detect the author, and 50% couldn't detect the author on the post. Many students used social media and google searches to find information about the author. Questions 3a. 3b.: 80% of the students could detect the source's contact directly from the post. Question 4: 95% of the student's language seemed correct, but the evidence supported it seemed weak. Question 5: 100% of the students could find the source's publication date.

Question 6: 100% of the students reported that Cross-referencing the information exposed the post as fake. Questions 7. a and 7B: Students used google reverse image search.

Conclusions

Students felt that they were generally more aware of their vulnerability to sharing fake news. They committed to overcoming such vulnerability by applying the methodologies of lateral reading and check-list while doing homework and sharing posts on social media. Teachers found the implementation of lateral reading helpful in the process of building media literacy and critical thinking.



GenZ Counter-Narratives Activity in Real Colegio de Portugal

Introduction

The topic of counter-narratives was introduced to the classroom in three classes and three workshops. A total of 20 students participated in the activities, and the classroom was divided into five groups of 4. First, students were asked what they remembered regarding fake news and the methodologies introduced through PowerPoint presentations, Q&A sections, and workshops. After being introduced to the topic of counter-narratives, students were asked to produce examples of counter-narratives that could effectively debunk the case studies of fake news previously selected in an early phase of the project. Students were also given the option of working with new case studies. The workshops were used to teach students how to produce scripts and Tik Tok videos that could become. Through 3 workshops, students and teachers produced counter-narratives, hands, and Tik Tok videos that debunked fake news, which circulated on their social media networks. Students' comments revealed excitement to produce the concept of the Tik Tok videos and great resistance to appearing in the video. Therefore, after a lengthy negotiation process, students agreed to produce 3 videos they were uncomfortable sharing online and the concept, soundtracking, and script of 4 additional videos, which they asked the teachers involved in the project to appear on. The tasks of choosing the counter-narrative strategy, writing the script, searching for the trending soundtrack and visual effects, rehearsing with teachers and filming were divided among the 4 groups.

Celebs-now



Há relatos de que Justin Bieber sofreu um pequeno acidente de carro esta semana enquanto dirigia em uma Ferrari em Los Angeles. Até mesmo a polícia confirmou que o popstar de tamanho reduzido estava em um acidente.

A linha oficial é que não houve feridos ou danos ao carro de acordo com as autoridades.

No entanto, descobrimos algumas notícias chocantes de que a jovem cantora já faleceu e foi substituída por uma aparência imprudente. Há muitas evidências concretas para apoiar isso também, se você souber onde procurar. Parece que Justin Bieber está morto.

Primeiro, há a mudança em sua personalidade. Por um tempo, Bieber foi tão saudável quanto possível, mas relatos recentes mostram Bieber ser brattish e de temperamento rápido. É óbvio que a separação com Selena Gomez é resultado do jovem cantor não ser capaz de lidar com esse novo impostor, não querendo rebocar a linha da gravadora sobre isso.

autor desconhecido

falta de evidência

imagem desatualizada

Case 1

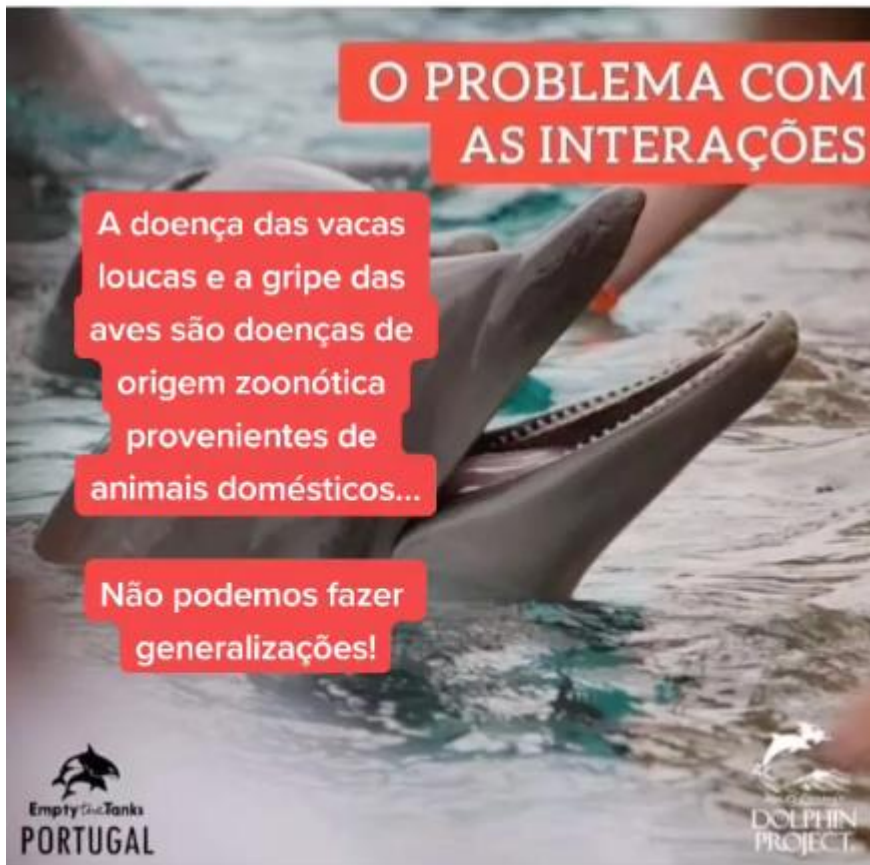
Case study 1 is a report on singer Justin Bieber's alleged death.

“There are reports that Justin Bieber was in a minor car accident this week while driving in a Ferrari in Los Angeles. Even the police confirmed that the undersized pop star was in an accident.”

Depois da humanidade ter atravessado uma pandemia com origem zoonótica nem deveria ser permitido a interação com animais selvagens.

PARTILHEM!

#emptythetanksportugal #animalsrights
#emptythetanksworldwide #DolphinProject
#DontBuyATicket #SayNoToTheDolphinShow
#thanksbutnottanks
#dolphinrehabilitation



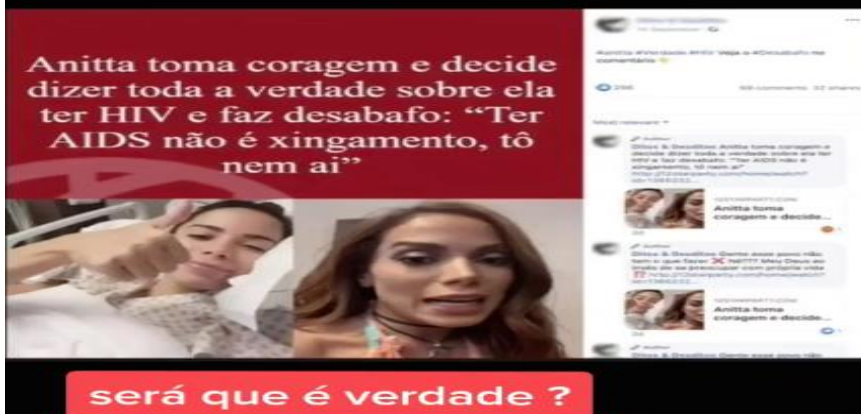
Case 2

Case 2 is a facebook post which makes a generalization and false connection between the pandemic and diseases originated from contact with domestic animals.

“After humanity has gone through a pandemic with a zoonotic order, interaction with wild animals should not even be allowed. Share it. Empty the tanks Portugal, animal rights, empty thanks worldwide”.

Case 3

“Anitta takes courage and decides to tell the whole truth about her having HIV and vents: “Having AIDS is not a curse, I don’t care.”



Case 4

Case study 4 features an article that comments on a tik Tok video which went viral by claiming that iconic pop star Michael Jackson might still be alive. Is Michael Jackson alive? Mysterious video brings a new conspiracy theory.





Outcomes reporting

Research on counter-narratives has shown that the spread of fake news has also risen along with the popularization and widespread of social media. Therefore, a need to produce counter-narratives that can effectively debunk the rapidly spreading Fake News phenomenon has become of paramount importance. Responding to this necessity, RCP engaged in teaching students to produce counter-narratives that could debunk fake news collected in an early research phase and shared through Tik Tok. The counternarrative methodology, as well as the Gen Z script, introduced to teacher's research trainees Lais Duarte and Isabel Bieger over the course of the Gen Z mobility to the facilities of Llor, in Spain, were shared with students throughout three lessons and three workshops. Over the course of the lessons, students were introduced to the concept of and methodologies for the implementation of counter-narratives as well as the TIK TOK script tool, which allowed them to plan and conceptualize the videos that would be shared to debunk fake news. Students were taught about the importance of finding effective strategies to undermine the credibility of fake news through the application of a methodology that led to the presentation of information.

At the end of the lectures, students were able to question the lack of reliable sources, authors, and evidence, the recognition of different types of bias, and conceptualize tik tok videos that could teach the public to assess the information being shared critically in a way that felt exciting and entertaining for their peers. Teachers suggested that students debunked fake news by applying the questions learned through the lateral reading methodology to their videos which could lead the public to question possibly previously unexamined assumptions about the news they were receiving and sharing through social media. The case studies selected were reflective of students' interests. Case study number one, a report on singer Justin Bieber's alleged death, was previously selected and voted again as a contender for the project's counter-narrative phase due to the singer's popularity among students.

As a counter-narrative strategy and effects students chose to use a popular soundtrack as well as a text box that introduces one of the main flaws of the report, namely the lack of reliable sources, which appeared in a red text box to call the attention of the public to the necessity of raising this question while reading the text instead of getting caught up in the emotional turmoil that fans could possibly be immersed in by believing that the singer was, in fact, dead and had been replaced by an impostor. Students chose to posit only one of the questions of the lateral reading methodology instead of the multiple questions that could debunk the credibility of the report in an attempt not to overwhelm the public. Case study number two debunks a Facebook post that makes a generalization and false connection between the pandemic and diseases originating from contact with domestic animals. As a counter-narrative strategy, students chose to provide a counter-narrative that leads the public to re-evaluate the information given by using visual elements that call the attention of the reader to the flawed logic that wrongly associates the phenomenon of animal captivity and the source of the pandemic. In addition, students also chose to provide information regarding the origin of the animals, which relates to the origin of epidemics. Case study number 4 showcases the debunking of a rumor that became highly popular throughout Portuguese-speaking countries. The rumor spread fake news that pop star Anitta has tested positive for HIV and not only confirmed the rumor but also reportedly expressed to not care about the diagnosis as "it wasn't a curse." The counter-narrative strategy chosen to debunk this rumor was two-fold. Students used visual effects to propose the question, "can this be possibly true" in order to lead the public to question the credibility of the report and chose the soundtrack containing the lyrics "I am gonna live forever" as a way of demystifying the ignorance and prejudice that wrongly connects the diagnosis to a death sentence and contributes to the stigmatization of the population who live in with an HIV positive diagnosis. Case study number 4 is an article commenting on a Tik Tok video that went viral, suggesting that iconic pop star Michael



Jackson might still be alive. The counter-narrative methodology chosen was questioning the sensationalist content of the headline.

The effects students chose for the script included the disapproving facial expression of two teachers who were convinced to star in the video and a text box that exposed the sensationalist content of the headline.

Conclusions

Students' feedback was overall positive, especially regarding the process of coming up with the concept for the Tik Tok videos and choosing the soundtrack and the visual effects, which provided them with a chance to teach their teachers about the type of content creation that would likely attract views from their peers on Tik Tok. 90% of the students chose to focus on visual effects and didn't feel the need to use the script to plan the steps for the video but preferred to focus their efforts on searching for cues from recently viral videos that could inspire them to produce counter-narratives that would become as popular as the fake news they were attempting to debunk. 70% of the students reported feeling a sense of empowerment as an outcome of the learning experience, whereas 30% of the students felt that Tik Tok was a tool most often used by their younger peers and rarely if ever, used as a reliable source of information consumption and distribution. Teachers found the inclusion of Lateral Reading and counter-narrative strategies especially useful for teaching students critical thinking.

GenZ Lateral Reading in Zespół Szkół nr 6 in Wrocław, Poland

Introduction

Three teachers were involved in presenting the Lateral Leading to our students. The group involved 20 students aged 16-18 from different classes and different backgrounds. They decided to participate in the first phase of the project. We introduced the objectives of the project, what Lateral Reading is and we focused on disinformation and fake news in the XXI century. We paid attention to different sources where fake news may be spotted. Students chose 5 different fake news from different fields.

Case studies (please add lines if necessary)

	Case 1 It refers to vaccinations and medical experiments. It says “ Mom Dad stop experimenting on me. Parents, do you want to give your children something that no one takes responsibility for? Too many unknown factors and side effects.” Students chose this because of the popularity of anti-vaccine people in the society.
	Case 2 The second one refers to a medical field. It says :Diabetes – two ingredients are enough to say goodbye to insulin once and for all.” It was eye-catching for our students since according to the text only drinking water with leek and lemon will help you get rid of the disease.
	Case 3 This one says “ Water has memory” It was really eye-catching for our students since they thought it would help them learn different subjects at school.
	Case 4 The first sentence was quite catchy. “A closely guarded medical secret. If we have right conditions our body will heal itself. “ Students found it quite interesting and wanted to explore on it a little bit.
	Case 5 The last one was the most interesting. Drinking milk makes you stronger. Students thought it would be quite interesting and they could easily check whether it was false.



Outcomes reporting

The students were divided into smaller groups and they were presented with the chosen materials. At the beginning, we focused on their emotions and what comes to their mind when they look at the information. Then we went through the questions/tool and asked the students to answer the questions one by one typing their answers. Some questions were very obvious for them, for some really caught their attention, especially the ones where they searched for the sources or extra information about the author.

Students were especially interested in the part where they were checking other contents presented by the website. It blew their mind how disinformation can be spread easily and how difficult it may be to pay attention to details.

They were really involved while checking if the information is fake and how the process went. They were using different search engines trying to recognise the sources.

The tool turned out to be a great way to check the information received by the students every day. It kind of opened their eyes and made them more careful while reading the information.

Conclusions

Students were happy and really involved. They presented their positive opinions and were eager and willing to explore more. They said that from now on they will think twice and double check before they forward and piece of news or information further.

GenZ Counter-Narratives Activity in Zespół Szkół nr 6 in Wrocław, Poland

Introduction

The counter-narratives were created by group of secondary school students aged 17-18. Total of 14 students were willing to participate in the task. We clearly explained to them the objectives of the project, talked about different tools to fight disinformation and they filled in a short survey which aimed at checking how familiar they are with TikTok.

We also gave them a green light to choose the topics they were comfortable with.

Case studies (please add lines if necessary)

	Case 1 Drinking coffee with lemon will make you loose weight.
	Case 2 Drinking milk will make you bigger and stronger.
	Case 3 Typical stereotypes about Polish people and the country.

Outcomes reporting

We gave our students freedom to choose the right information they would like to use in their work. Teachers spent some time explaining the methodology, we showed them the material we worked on and we used TikTok. Our students were divided into three groups and they chose the following topics: stereotypes, milk and lemon used in different diets. They chose topics that are quite popular and which would be of interests. A lot of young Poles are very critical as far as their body is concerned, many teenagers use different substances to lose weight, not even thinking of consequences they may bring.



Students thought it would be a perfect topic to present. Secondly, milk has always been considered as something that makes young people stronger. It is disinformation our students wanted to present. Last but not least, nowadays students travel around the world and they meet a lot of fellow friends. They have heard a lot of stereotypes about Poles and they wanted to stop spreading false information about their country and citizens. First of all, students searched for different information using Lateral Reading, they collected all data and then they started creating TikTok. At the very beginning they informed us that they will not appear in the videos as they don't feel comfortable with it. As stated before, we did not want to force them to do anything that could de-motivate them. There were three sessions when they met trying to create the videos. It was very fruitful time for them as well as educational.

Conclusions

Students were very happy with the tasks. It was a very educational time for them. They informed us that from now on they will look different at TikTok videos and before they share anything, they will double check whether the information is not disinformation.

Annexes

Gen Z Tool

Case Study no. _____

1. Can you please express the feelings, the emotions the post inspired you at first sight?

2. Is it possible to detect the author or - generally speaking - the source of the post you have just inspected?

2a If yes, did you find information about him/her/them? What do other sources say about the author/organisation behind the content? Please describe the process of your research

2b If not, what kind of operations did you implement to spot the source by exploiting search engines?

3a. Are you able to detect the contacts of the source (webpage, social media accounts, email, address, headquarter, etc.) directly from the post ? If not, how did you use the web to trace them down ?

3b. Considering the source's webpage and social networks, what other type of contents it usually share?

4. Does the language of the post seem appropriate and correct? If not please highlight the sentences, words or graphic notes that make you feel doubtful

5. Is it possible to detect the day the post was published? If not how can you look for an evidence of the time the news/photo belongs to? Can you tell if the information/content has been revised or updated?

6. What about the topic/subject of the post: what do other sources say about the information/subject you are dealing with? Please describe the process of your research.

7a. How can you tell the visual media (photo/video/infographic) is real and not manipulated? Can you tell its origin?

7b. How can you tell the photo belongs to the context the news refers to?



Eina Gen Z

Cas d'estudi núm. _____

1. A primera vista, quins sentiments i emocions t'ha inspirat aquesta publicació?

2. És possible detectar l'autor o -en termes generals- l'origen del missatge que acabes d'examinar?

2a En cas afirmatiu, has trobat informació sobre aquest? Què diuen altres fonts sobre l'autor/organització darrere del contingut? Descriu el procés de la teva recerca.

2b Si no, quin tipus d'operacions has realitzat per localitzar la font mitjançant la recerca en els motors de cerca?

3a. Ets capaç de detectar els contactes de la font (pàgina web, comptes de xarxes socials, correu electrònic, adreça, seu, etc.) directament des de la publicació? Si no, com has navegat pel web fins a localitzar-los?

3b. Tenint en compte la pàgina web i les xarxes socials de la font, quin altre tipus de continguts sol compartir?

4. L'idioma de la publicació sembla adequat i correcte? Si no, destaca les frases, paraules o notes gràfiques que et fan dubtar.

5. És possible detectar la data de publicació? En cas contrari, com es pot buscar una prova de l'època a la qual pertany la notícia/foto? Pots dir si la informació/contingut s'ha revisat o actualitzat?

6. Què passa amb el tema/temàtica del post: què diuen altres fonts sobre la informació/tema que tracta? Descriu el procés de la teva recerca.

7a. Com pots contrastar que el material visual (foto/vídeo/infografia) és real i no manipulat? Pots descobrir-ne el seu origen?

7b. Com es constata que la foto pertany al context al qual fa referència la notícia?



Gen Z Tool

Case Study no. _____

1. Mik az első benyomásaid, érzéseid a poszt kapcsán?

2. Meg lehet állapítani, hogy ki a szerző, vagy általánosságban milyen forrásból származik az imént olvasott poszt?

2a Ha igen, találtál információkat a szerzőről? Mit mondanak más források a tartalom szerzőjéről/ a mögötte álló szervezetről? Írd le a kutatásod menetét.

2b Ha nem, milyen módon jártál el annak érdekében, hogy megtaláld a forrást keresőprogramok segítségével?

3a Meg tudod állapítani közvetlenül a posztból a forrás kapcsolatait (weboldal, közösségi média felület, email, cím, székhely, stb.)? Amennyiben nem, milyen módon használtad a webet, hogy hozzájuss ezekhez az információkhoz?

3b A forrás weboldalát és a közösségi hálót vizsgálva, általában milyen tartalmakat oszt még meg?

4. A poszt nyelvezetét helyesnek, megfelelőnek tartod? Ha nem, akkor jelöld meg azokat a mondatokat, szavakat vagy írásjeleket, amelyek szerinted kétségesek.

5. Lehet tudni, hogy melyik napon hozták nyilvánosságra a posztot? Nemleges válasz esetén, hogyan lehet megtudni, hogy egy hír/fotó milyen dátummal került megjelenésre? Meg lehet-e állapítani, hogy egy információt/tartalmat módosítottak / frissítettek?

6. A poszt témájával/ tárgykörével kapcsolatban: mit mondanak más források a posztban szereplő információkról/ témakörökről? Írd le a kutatásod menetét.

7a Honnan tudhatod, hogy a vizuális média (fotó/videó/infografika) valóság és nem manipuláltak? Meg tudod állapítani az eredetüket?

7b Hogyan tudod megállapítani, hogy a fotó megfelel a hír tartalmának?

Gen Z Tool

Case Study no. _____

Studium przypadku nr _____

1. Can you please express the feelings, the emotions the post inspired you at first sight?

Czy możesz wyrazić swoje uczucia, emocje, które wzbudził w Tobie ten post?

2. Is it possible to detect the author or - generally speaking - the source of the post you have just inspected?

Czy możliwe jest wskazanie autora lub, ogólnie rzecz biorąc, źródła sprawdzonego właśnie wpisu?

2a If yes, did you find information about him/her/them? What do other sources say about the author/organisation behind the content? Please describe the process of your research.

Jeśli tak, to czy udało ci się znaleźć informacje na jego temat? Co inne źródła mówią o autorze/organizacji stojącej za tymi treściami? Proszę opisać proces swoich badań.

2b If not, what kind of operations did you implement to spot the source by exploiting search engines?

Jeśli nie, jakie działania wdrożyłeś/łaś w celu wykrycia źródła poprzez wykorzystanie wyszukiwarek ?

3a. Are you able to detect the contacts of the source (webpage, social media accounts, email, address, headquarter, etc.) directly from the post ? If not, how did you use the web to trace them down ?

Czy jesteś w stanie wskazać inne źródła (strona internetowa, konta w mediach społecznościowych, adres e-mail, adres, siedziba itp.) bezpośrednio z postu? Jeśli nie, w jaki sposób skorzystałeś/łaś z Internetu, aby do nich dotrzeć?

3b. Considering the source's webpage and social networks, what other type of contents it usually share?

Biorąc pod uwagę stronę internetową i sieci społecznościowe, jakie inne rodzaje treści zwykle one udostępniają?

4. Does the language of the post seem appropriate and correct? If not please highlight the sentences, words or graphic notes that make you feel doubtful
Czy język, jakim napisany jest ten post, wydaje się odpowiedni i poprawny? Jeśli nie, zaznacz zdania, słowa i notatki graficzne, które budzą wątpliwości.

5. Is it possible to detect the day the post was published? If not how can you look for an evidence of the time the news/photo belongs to? Can you tell if the information/content has been revised or updated?

Czy możliwe jest wskazanie dnia, w którym post został opublikowany? Jeśli nie, to jak szukać dowodu na to, kiedy dokładnie zamieszczono wiadomość/zdjęcie? Czy można stwierdzić, czy informacja/treść została zmieniona lub zaktualizowana?

6. What about the topic/subject of the post: what do other sources say about the information/subject you are dealing with? Please describe the process of your research.

Odnosząc się do tematyki postu: co inne źródła mówią na temat informacji/przedmiotu, którym się zajmujesz? Proszę opisać proces swoich badań.

7a. How can you tell the visual media (photo/video/infographic) is real and not manipulated? Can you tell its origin?

Jak rozpoznać, że wizualne środki przekazu (zdjęcia/wideo/infografika) są prawdziwe a nie zmanipulowane? Czy potrafisz określić ich pochodzenie?

7b. How can you tell the photo belongs to the context the news refers to?

Jak rozpoznać, że zdjęcie jest odpowiednio dobrane do kontekstu, do którego odnosi się wiadomość?

Gen Z Tool

Case Study no. _____

1. Can you please express the feelings, the emotions the post inspired you at first sight?

1. (translation) Explique os sentimentos e as emoções que o post despertou-te no primeiro momento?

2. Is it possible to detect the author or - generally speaking - the source of the post you have just inspected?

2. (translation) É possível detetar o autor e/ou a fonte do post que encontrou?

2a If yes, did you find information about him/her/them? What do other sources say about the author/organisation behind the content? Please describe the process of your research

2a. (translation) Se sim, encontrou alguma informação sobre? O que outras fontes dizem sobre o autor e/ou organização por trás do conteúdo? Por favor, descreva o seu processo de pesquisa

2b If not, what kind of operations did you implement to spot the source by exploiting search engines?

Se não, que tipo de método implementou para identificar a fonte ao explorar a busca?

2b (translation) Se não, que tipo de método implementou para identificar a fonte ao explorar a busca?

3a. Are you able to detect the contacts of the source (webpage, social media accounts, email, address, headquarter, etc.) directly from the post ? If not, how did you use the web to trace them down ?

3a. (translation) É capaz de detetar os contatos de pesquisa (página web, redes sociais, email, endereços, sede administrativa, etc.) diretamente do post? Se não, como utilizou a internet para detetar?

3b. Considering the source's webpage and social networks, what other type of contents it usually share?

3b. (translation) Considerando a página web da fonte e as redes sociais, que outro tipo de conteúdos partilha habitualmente?

4. Does the language of the post seem appropriate and correct? If not please highlight the sentences, words or graphic notes that make you feel doubtful

4. (translation) A linguagem da publicação parece apropriada e correta? Se não, por favor destaque as frases, palavras ou notas gráficas que o fazem sentir duvidoso.

5. Is it possible to detect the day the post was published? If not how can you look for an evidence of the time the news/photo belongs to? Can you tell if the information/content has been revised or updated?

5. (translation) É possível detetar o dia em que o post foi publicado? Se não, como se pode procurar uma prova da data, hora ou dia a que a notícia/foto pertence? Pode dizer se a informação/conteúdo foi revisto ou atualizado?

6. What about the topic/subject of the post: what do other sources say about the information/subject you are dealing with? Please describe the process of your research.

6.(translation) E quanto ao tópico/assunto do post: o que dizem outras fontes sobre a informação/assunto com que está a lidar? Por favor, descreva o processo da sua investigação.

7a. How can you tell the visual media (photo/video/infographic) is real and not manipulated? Can you tell its origin?

7a. (translation) Como se pode dizer que os meios visuais (foto/vídeo/infográfico) são reais e não manipulados? Pode dizer a sua origem?

7b. How can you tell the photo belongs to the context the news refers to?

7b (translation)-Como se pode dizer que a fotografia pertence ao contexto a que a notícia se refere?



GEN Z



verificat



GenZ

**Remote Learning System to boost Information Literacy
and Digital Content Creation at School
2020-1-ES01-KA226-SCH-096241**



Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union